

บทความวิจัย

เรื่อง

ตลาดยางพาราไทยส่งออกประเทศจีน

โดย

นางสาวตรีเนตร พัวพันธ์

รหัสนักศึกษา 05550558

เสนอ

อาจารย์ตะวัน วรรณรัตน์

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450109 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษา ปีการศึกษา 2558

ข้าพเจ้า นางสาวตรีเนตร พัวพันธ์ นักศึกษาศาखा เอเชียศึกษา รหัสประจำตัว 05550558

ชื่อบทความวิจัย ตลาดขางพาราไทยส่งออกประเทศจีน

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ตะวัน วรรณรัตน์

ปีการศึกษา 2558

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การส่งออกขางพาราของประเทศไทยไปยังประเทศจีน รวมถึงการปรับตัวของชาวสวนขางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ข้อมูลรายปีตั้งแต่ พ.ศ. 2545-2558

ผลการศึกษาพบว่าประเทศจีนยังคงเป็นตลาดส่งออกขางพาราอันดับหนึ่งของประเทศไทย อย่างไรก็ตามพบว่ามีคามผันผวนจากสถานการณ์ต่างๆในแต่ละปี ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การส่งออกในด้านการปรับตัวพบว่าหน่วยงานภาครัฐและเอกสารพยายามสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ยางธรรมชาติด้วยการแปรรูป ในขณะที่เกษตรกรที่มีพื้นที่สวนขนาดต่ำกว่า 10 ไร่ ต้องปรับตัวมากกว่าเกษตรกรที่มีพื้นที่สวนขนาดใหญ่กว่า โดยแนว การปรับตัวของเกษตรกรคือการทำอาชีพเสริม เช่น การรับจ้าง การเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืช

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่อง ตลาดยางพาราไทยส่งออกประเทศจีน สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเป็นเพราะความกรุณาใส่ใจดูแลและการให้คำแนะนำ ปรีกษา ชี้แนะแนวทางในกระบวนการวิจัยอย่างสม่ำเสมอ ของอาจารย์ตะวัน วรรณรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ประจำภาคสังคมศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ท่านได้กรุณาใส่ใจดูแลและการคำแนะนำปรีกษาชี้แนะแนวทางในกระบวนการวิจัยอย่างสม่ำเสมออีกทั้งสละเวลาตรวจทานแก้ไขจุดที่บกพร่องผิดพลาดทั้งหลายทำให้งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงขึ้นมาได้ผู้เขียนมีความซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่งและขอกราบขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

สำหรับบุคคลที่สำคัญยิ่งและจะขาดเสียมิได้ ผู้เขียนขอกราบขอขอบพระคุณทุกๆคนในครอบครัวที่คอยช่วยเหลือ เป็นกำลังใจมาโดยตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษา อีกทั้งยังให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์จนกระทั่งงานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้เขียนหวังว่าบทความวิจัยเรื่อง ตลาดยางพาราไทยส่งออกประเทศจีน จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจศึกษาหรือเรื่องอื่นๆที่เกี่ยวข้องบ้างไม่มากก็น้อยและถ้าหากมีข้อผิดพลาดประการใดในงานวิจัยชิ้นนี้ผู้เขียนขอน้อมรับและขออภัยอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

นางสาวตรีเนตร พัวพันธ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

๒๕๕๘

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1-2
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.4 วิธีการดำเนินการศึกษา	3
บทที่ 2 กรอบแนวคิด	
2.1 ทฤษฎีและกรอบแนวคิดที่ใช้	4-9
2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10-17
บทที่ 3 สถานการณ์ยางพาราของไทยและจีน	
3.1 สถานการณ์ยางพาราของไทย	17
3.1.1 ด้านการผลิต	17-20
3.1.2 ด้านการตลาด	20-26
3.1.3 ตลาดยางพาราของไทย	27-30
3.1.4 ภาพรวมอุตสาหกรรมยางพาราไทย	31-38

สารบัญ (ต่อ)

3.2	สถานการณ์ยางพาราของประเทศไทย	38
3.2.1	ด้านการผลิตยางพาราของจีน	38-40
3.2.2	ปริมาณการบริโภคยางของประเทศไทย	40-42
3.2.3	ภาพรวมอุตสาหกรรมยางพาราของจีน	42-45
บทที่ 4 แนวทางการปรับตัวของไทย		
4.1	ด้านภาคอุตสาหกรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	46-51
4.2	ด้านการผลิตและการตลาด	52-53
4.3	แนวทางการปรับตัวของเกษตรกรยางพาราต่อสถานการณ์ส่งออก	53-55
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ		
เอกสารอ้างอิง		59-60

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมยางพาราเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญของไทยเป็นสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกเป็นอันดับต้นๆ ของไทยยางพาราพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของไทยทั้งในระดับประเทศและระดับโลกผลผลิตยางพาราโดยประมาณ ร้อยละ 70 แห่งผลิตที่สำคัญคือไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซียโดยส่วนแบ่งตลาดยางพาราของไทยเท่ากับ 40 เปอร์เซ็นต์ของมูลค่าการส่งออกยางพารา

ยางพาราและผลิตภัณฑ์จากยางพารามีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยปี 2557 ไทยผลิตยางธรรมชาติ 4.32 ล้านตันส่งออกปริมาณ 3.76 ล้านตัน (87 %) ไทยเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้ส่งออกยางพาราอันดับ 1 ของโลกตั้งแต่ปีพ.ศ. 2534 เป็นต้นมาไทยพึ่งพาดตลาดส่งออกเป็นหลักการส่งออกส่วนใหญ่อยู่ในรูปวัตถุดิบแปรรูปขึ้นต้นเช่นยางแท่งยางแผ่นรมควันยางผสมและน้ำยางข้นโดยส่งออกไปยังประเทศจีนเป็นอันดับหนึ่ง 61 % รองมาคือมาเลเซีย 16 % ญี่ปุ่น 7 % และสหรัฐอเมริกา 4 % (ข้อมูลจากสถาบันวิจัยยาง, 2558) ผลิตยางพาราไทยมีความสามารถในการแข่งขันขั้นได้แก่ยางแผ่นรมควันและน้ำยางธรรมชาติซึ่งมีการใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องเช่นอุตสาหกรรมรถยนต์อุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์เครื่องมือการเกษตร เป็นต้น

ปี 2557 สัดส่วนการส่งออกยางแปรรูปร้อยละ 80.8 และยางคอมพาวด์ร้อยละ 19.2 โดยมูลค่าการส่งออก ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 22.3 เนื่องจากการปรับลดลงของราคายางพาราในตลาดโลกตามทิศทางของราคาน้ำมัน ถึงแม้จีนซึ่งเป็นลูกค้ารายใหญ่ที่ไทยมีสัดส่วนการส่งออกถึงร้อยละ 54.3 จะนำเข้าในปริมาณที่เพิ่มขึ้นก็ตาม นอกจากนี้ยังมีตลาดส่งออกที่สำคัญรองจากจีน 5 อันดับแรกได้แก่มาเลเซีย ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป เกาหลีใต้และ สหรัฐฯ เป็นต้น (สมาคมยางพาราไทย, 2558)

กรณีผลิตภัณฑ์ยางพาราของไทยส่งออกไปจีนลดลงอย่างมากตั้งแต่ปี 2557 ต่อเนื่องมีปัจจัยสำคัญจาก ก่อนหน้านี้สหรัฐฯได้ใช้มาตรการต่อต้านการทุ่มตลาด(เอดี) สินค้ายางรถยนต์จากจีนมีผลให้จีนนำเข้ายางพารา จากไทยลดลง (สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย, 2558) ส่วนปัจจัยภายนอกคือราคายางมีทิศทางปรับตัวลดลง

จากราคาน้ำมันดิบตลาดโลกปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องทำสถิติต่ำสุดในรอบ 5 ปีการชะลอซื้อของผู้ใช้ยาง โดยเฉพาะจีนเพื่อรอคู่สถานการณ์ราคาน้ำมันดิบที่ลดลงอย่างต่อเนื่องเป็นเหตุให้ชะลอการซื้อประกอบกับความกังวลเกี่ยวกับแนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่ส่งสัญญาณชะลอตัวจากอัตราเงินเฟ้อของโลกต่ำและราคาน้ำมันที่ปรับตัวลงอย่างต่อเนื่องตลอดจนมีปัจจัยด้านผลผลิตความต้องการใช้และปริมาณส่วนเกินของยางธรรมชาติซึ่งส่งผลกระทบต่อราคาขางพารา (สมาคมยางพาราไทย, 2558)

อีกทั้งที่ผ่านมามีเงินได้ขยายพื้นที่เพาะปลูกทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศ CLMV เนื่องจากความสามารถในการพึ่งพาผลผลิตในประเทศที่อยู่ในระดับต่ำส่งผลให้จีนมีนโยบายลงทุนขยายสวนยางพาราทั้งในและต่างประเทศเพื่อสร้างความมั่นคงด้านอุปทานให้อุตสาหกรรมของตนรัฐบาลจีนตระหนักถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากขาดแคลนยางพาราในประเทศจึงได้ส่งเสริมให้ขยายพื้นที่เพาะปลูกยางพาราในประเทศอย่างต่อเนื่องโดยระหว่างปี 2005-2012 มีการขยายพื้นที่ปลูกราวปีละ 260,000 ไร่ ปัจจุบันจีนจึงมีพื้นที่ปลูกยางพาราราว 6.5 ล้านไร่ และยังคงส่งเสริมให้ผู้ประกอบการในประเทศตนเองออกไปลงทุนในต่างประเทศส่งผลให้ในช่วงที่ผ่านมาพื้นที่เพาะปลูกยางพาราในกลุ่มประเทศ CLMV ปรับตัวเพิ่มขึ้นในระดับสูงทำให้ในปัจจุบันกลุ่มประเทศดังกล่าวมีพื้นที่ปลูกยางพารารวมกันมากถึง 12.2 ล้านไร่ใกล้เคียงกับไทยมีพื้นที่ปลูกยางพาราราว 14.7 ล้านไร่การขยายพื้นที่เพาะปลูกยางพาราของจีนจะทำให้ผลผลิตยางพาราเพิ่มขึ้นแนวโน้มที่ทำให้จีนมีทางเลือกในการนำเข้ายางพาราเพิ่มขึ้น (ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ, 2013)

ได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอุตสาหกรรมยางพาราตลอดถึงข้อมูลการส่งออกยางพาราไทยไปประเทศจีน ปัจจุบันตลาดยางพาราไทยยังมีปัญหาทั้งภายนอกและภายในที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมยางพาราไทยอีกทั้งอาจส่งผลทั้งภาคเกษตรและภาคธุรกิจเนื่องจากสถานการณ์ยางพาราโดยรวมเริ่มมีความผันผวนของสถานการณ์ต่างๆและประเทศไทยยังต้องพึ่งพาการส่งออกเป็นหลักจึงมีนโยบายแก้ไขปัญหายางพาราทั้งระบบอย่างต่อเนื่องเป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้สถานการณ์ยางพารามีแนวโน้มดีขึ้น

เมื่อมีองค์ความรู้เกี่ยวกับอุตสาหกรรมตลาดส่งออกของยางพาราและได้ศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหาแล้วก็จะสามารถใช้ความรู้เหล่านี้เข้ามาอ้างอิงซึ่งจะมีความน่าเชื่อถือดีกว่าการอ้างอิงจากความรู้ส่วนตัวของแต่ละบุคคลแล้วยังสามารถนำข้อมูลไปประกอบการวิเคราะห์ได้

จากที่กล่าวมาเห็นได้ว่าที่ผ่านมามีตลาดยางพาราของไทยมีส่วนแบ่งทางการตลาดและอัตราการเจริญเติบโตที่สูงรวมทั้งอัตราความต้องการเพิ่มขึ้นแต่ด้วยสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ส่งสัญญาณชะลอตัวซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในตลาดยางพารารวมทั้งความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศมีอุปสรรคในหลายด้าน เช่นกลยุทธการจัดการทางตลาดด้านอุตสาหกรรมต้นน้ำ-ปลายน้ำเป็นต้นจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่งใน

การศึกษาตลาดการส่งออกยางพาราของประเทศไทยไปประเทศจีนโดยผู้ศึกษาทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกการปรับตัวของยางพาราไทยจากผลกระทบของสถานการณ์ต่างๆเพื่อให้ทราบถึงแนวโน้มของตลาดยางพาราจากประเทศไทยส่งออกประเทศจีนรวมทั้งการพัฒนาของอุตสาหกรรมยางพาราที่ลึกซึ้งต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์ตลาดการส่งออกยางพาราไทยไปจีน
2. เพื่อศึกษาแนวทางการปรับตัวจากสถานการณ์ส่งออกยางพาราของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. เพื่อศึกษาแนวทางการปรับตัวและความคิดเห็นของเกษตรกรยางพารา

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงสถานการณ์การส่งออกยางพาราไทยไปประเทศจีน ทราบถึงแนวโน้มการส่งออกยางพารา อีกทั้งทราบถึงแนวทางการปรับตัวของเกษตรกรชาวสวนยางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.4 วิธีการดำเนินการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัย บทความเอกสาร หนังสือราชการรายงานสถิติการค้า รายงานประจำปี และเว็บไซต์ของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องได้แก่ ข้อมูลในด้านการผลิตด้านการตลาดปริมาณและมูลค่าในการส่งออกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกยางพาราไทยในตลาดจีน ข้อมูลนโยบายการพัฒนาของรัฐและสำรวจข้อมูลโดยสัมภาษณ์กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพาราโดยใช้แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการปรับตัวจากผลกระทบของยางพาราเพื่อนำไปประกอบการศึกษาและเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ทำการรวบรวมข้อมูลสถิติยางพาราไทยด้านการผลิตการตลาดและด้านราคาจากศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมยางไทยกรมส่งเสริมการส่งออกสถาบันวิจัยยางกรมวิชาการเกษตรและศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารโดยความร่วมมือจากกรมศุลกากรและสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตร

บทที่ 2

กรอบแนวความคิด

2.1 ทฤษฎีและกรอบแนวคิดที่ใช้

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ

1. ทฤษฎีความได้เปรียบสัมบูรณ์ (Absolute Advantage)
2. ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (comparative advantage theory)
3. ทฤษฎีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแบบไม่สมดุลย์ (Unbalanced Growth theory)

1. ทฤษฎีความได้เปรียบสัมบูรณ์ (Absolute Advantage) โดย Adam Smith

เป็นทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศในยุคแรกๆ มาจากนักเศรษฐศาสตร์ชาวอังกฤษ “อดัม สมิท” ที่ได้เขียนไว้ในหนังสือ *The Wealth of Nations* (1776) เนื้อหาเป็นการสนับสนุนการค้าเสรีว่าเป็นนโยบายที่ดีสำหรับทุกประเทศในโลก เพราะเมื่อการค้าเป็นไปได้อย่างเสรีแล้วแต่ละประเทศก็จะสามารถทำการผลิตด้วยความรู้ความชำนาญเฉพาะสินค้าที่ประเทศตนเองมีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์และนำเข้าสินค้าที่มีความเสียเปรียบโดยสมบูรณ์การผลิตสินค้านั้นจะขึ้นอยู่กับทรัพยากรสภาพดินฟ้าอากาศและความสามารถในการผลิตของแต่ละประเทศ ดังนั้นการค้าระหว่างประเทศจึงเกิดขึ้นจากการที่ต่างฝ่ายได้เปรียบโดยเด็ดขาดจากการผลิตสินค้าคนละชนิดแล้วมาแลกเปลี่ยนกันวิธีการเช่นนี้จะทำให้แต่ละประเทศนั้นใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพผลผลิตโดยรวมของสินค้าก็จะมีเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นผลประโยชน์ที่มาจากการแบ่งงานกันทำ (Division of Labor)

ทฤษฎีจะตั้งอยู่บนสมมติฐานหลายประการดังนี้

1. มีเพียง2ประเทศและมีสินค้าเพียง2ชนิด
2. แรงงานเป็นปัจจัยเพียงอย่างเดียวที่ใช้ในการผลิต โดยแต่ละประเทศต้องมีจำนวนแรงงานคงที่และไม่มี การว่างงานแรงงานแต่ละคนต้องมีคุณภาพและประสิทธิภาพในการทำงานเหมือนกัน
3. จำนวนแรงงานที่ใช้ในการผลิตสินค้าต่อหน่วยสินค้าคงที่เสมอหรือต้นทุนการผลิตต่อหน่วยมีความ คงที่
4. ราคาและต้นทุนของสินค้าขึ้นอยู่กับจำนวนแรงงานที่ใช้ในการผลิตสินค้า
5. ไม่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศแต่การเคลื่อนย้ายแรงงานภายในประเทศทำได้อย่างเสรี
6. การค้าขายเป็นไปในระบบสินค้าแลกเปลี่ยน (barter) ไม่มีการเงินเข้ามาเกี่ยวข้อง
7. ตลาดสินค้าเป็นตลาดแข่งขันสมบูรณ์และการค้าระหว่างประเทศเป็นการค้าเสรี
8. ไม่มีการขนส่งทั้งภายในและภายนอกประเทศ
9. เทคโนโลยีการผลิตของแต่ละประเทศไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ทฤษฎีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์ของอดัมสมิทนั้นตั้งอยู่บนหลักทฤษฎีมูลค่าแรงงาน (Labor Theory of Value) มีสมมติฐานที่สำคัญก็คือ

1. ในแต่ละประเทศนั้นจะมีปัจจัยแรงงานเพียงอย่างเดียวเป็นปัจจัยการผลิตและมีคุณภาพและ คุณลักษณะที่เหมือนกันทุกประการ
2. ต้นทุนหรือราคาของสินค้าจะขึ้นอยู่กับจำนวนของชั่วโมงแรงงานที่ต้องการนำมาใช้ในการผลิตเช่น หากสหรัฐฯใช้แรงงานน้อยกว่าในการผลิตลูกกอล์ฟ

2. ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (comparative advantage theory) โดยDavid Ricardo

ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบโดย เดวิด ริคาร์โด (David Ricardo) กล่าวว่าความสามารถในการส่งออกมาจากความได้เปรียบในการผลิตเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศแต่ความได้เปรียบไม่ได้มาจากต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าหรือการมีประสิทธิภาพในการผลิตสูงกว่าประเทศอื่นเสมอไปเป็นไปได้ที่บางประเทศอาจมีต้นทุนการผลิตที่สูงกว่าหรืออาจมีประสิทธิภาพในการผลิตด้อยกว่าในการผลิตสินค้าทุกชนิดแต่ก็ยังสามารถส่งออกได้ตามแนวคิดของริคาร์โดหากสามารถเรียงลำดับต้นทุนต่อหน่วยในประเทศเทียบกับต่างประเทศจากน้อยไปมาก สินค้าที่มีต้นทุนต่อหน่วยในประเทศสูงกว่าต่างประเทศเล็กน้อยถือเป็นสินค้าที่มีความได้เปรียบในการผลิตเมื่อเทียบกับสินค้าที่เหลือส่วนสินค้าที่มีต้นทุนสูงกว่าต่างประเทศเป็นอย่างมากถือเป็นสินค้าที่ไม่มีความได้เปรียบในการผลิตหากประเทศมุ่งเน้นการผลิตเฉพาะสินค้าที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบต่อไปจนเกิดความเชี่ยวชาญจะสามารถส่งออกสินค้าดังกล่าวเพื่อแลกเปลี่ยนกับการนำเข้าสินค้าที่ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและในที่สุดทุกประเทศยังคงได้รับผลประโยชน์จากการค้าร่วมกัน (กมลมาศเมฆฉาย, 2556: 13)

ริคาร์โดเริ่มต้นหลักการอย่างพื้นฐานคือมีประเทศ 2 ประเทศและมีสินค้า 2 ชนิด โดยให้แรงงานเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญและแนวทางการค้าระหว่างประเทศจะเป็นไปตามทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบได้ต้องอยู่ภายใต้ข้อสมมติดังต่อไปนี้

1. ต้นทุนการผลิตคงที่
2. การค้าระหว่างประเทศเป็นไปได้โดยเสรีรวมทั้งไม่มีค่าขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ
3. ไม่มีการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตไปยังต่างประเทศ

แต่ในทางปฏิบัติจริงข้อสมมติต่างๆเป็นไปได้ยากทำให้การค้าระหว่างประเทศตามทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเกิดขึ้นได้ยากเนื่องจาก

1) ต้นทุนการผลิตสินค้ามักไม่คงที่ทำให้ยากต่อการเปรียบเทียบเนื่องจากเมื่อประเทศใดประเทศหนึ่งเพิ่มการผลิต (ระยะสั้น) หรือขยายการผลิต (ระยะยาว) สินค้าชนิดหนึ่งต้นทุนการผลิตจะเปลี่ยนแปลงตามกฎ Law of Diminishing Return (ระยะสั้น) และ Law of Return to Scale (ระยะยาว) อีกทั้งการค้าระหว่างประเทศมีการขนส่งมีการเก็บภาษีซึ่งคิดรวมไปในสินค้าต่างประเทศที่ส่งเข้าทำให้ยุ่งยากในการเปรียบเทียบ

2) การค้าระหว่างประเทศที่เป็นไปโดยเสรีนั้นเป็นไปได้ยากในทางปฏิบัติจริงมักจะถูกกีดกันเสมอเช่น การตั้งกำแพงภาษีกำหนดโควตาการนำเข้าการห้ามนำเข้าการกำหนดโควตาส่งออกหรือห้ามนำส่งออกดังนั้นจึงทำให้โอกาสที่แต่ละประเทศจะนำสินค้ามาแลกเปลี่ยนกันได้อย่างเต็มที่จึงเกิดขึ้นยาก

3. ทฤษฎีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแบบไม่สมดุลย์ (Unbalanced Growth theory)

อัลเบิร์ต เฮิร์ชแมน ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาความด้อยพัฒนาในพ.ศ. 2501 โดยตัวแบบความเจริญเติบโตอย่างไม่สมดุล (a model of unbalanced growth) เฮิร์ชแมนได้เห็นด้วยกับ Nurkes ถึงสาเหตุของความด้อยพัฒนาว่าเกิดจากวงจรแห่งความชั่วร้ายแนวแก้ไขให้หลุดพ้นจากวงจรดังกล่าวคือการลงทุนในอุตสาหกรรมนำ (leading industry) ซึ่งมีอัตราการขยายตัวที่สูงที่สุดเพื่อให้เกิดอุตสาหกรรมตามอุตสาหกรรมนำ จะมีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมที่การผลิตมีความเชื่อมโยงไปข้างหน้าและข้างหลัง (forward and backward linkages) ผลกระทบจากความเชื่อมโยงไปข้างหน้าคือการให้ผลผลิตของอุตสาหกรรมนำไปเป็นปัจจัยการผลิตแก่อุตสาหกรรมอื่นสำหรับผลกระทบจากความเชื่อมโยงไปข้างหลังคือการใช้ปัจจัยการผลิตจากผลผลิตของอุตสาหกรรมอื่น

ตัวอย่างเช่นอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ได้ถูกเลือกให้เป็นอุตสาหกรรมนำอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์จะก่อให้เกิดความเชื่อมโยงไปข้างหน้ากับอุตสาหกรรมอิฐบล็อกจากที่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ให้ผลผลิตปูนซีเมนต์แก่อุตสาหกรรมอิฐบล็อกไปใช้เป็นปัจจัยการผลิตและในขณะเดียวกันอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ก็ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงไปข้างหลังโดยการนำปัจจัยการผลิตจากอุตสาหกรรมเหมืองหินปูนเป็นต้นนับได้ว่าความเจริญเติบโตอย่างสมดุลนี้มีลักษณะของความเจริญเติบโตทางแนวตั้ง (vertical growth)

นอกจากความไม่สมดุลในระหว่างกิจกรรมการผลิตแล้วเฮิร์ชแมนยังชี้ให้เห็นถึงความไม่สมดุลในระหว่างพื้นที่อันเป็นที่ตั้งของกิจกรรมต่างๆอีกด้วยกล่าวคือเมื่ออุตสาหกรรมที่มีผลเชื่อมโยงนี้ไปตั้งดำเนินการอยู่ในพื้นที่ใดแล้วจะชักนำให้เกิดอุตสาหกรรมและกิจการต่างๆมาตั้งดำเนินการอยู่ภายในบริเวณใกล้เคียงกัน และจะมีผลทำให้พื้นที่นี้เป็นจุดศูนย์กลางของความเจริญเติบโต (growing point) และเมื่อพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเกิดความเจริญเติบโตขึ้นก็จะส่งผลในทางแพร่กระจายไปสู่บริเวณโดยรอบโดยจุดศูนย์กลางจะซื้อผลผลิตและจ้างแรงงานมาใช้ในการผลิตและการขยายงานซึ่งจะทำให้พื้นที่โดยรอบภาคอื่น ๆ มีความเจริญเติบโตตามไปด้วยตามทฤษฎีของเฮิร์ชแมนความเจริญเติบโตระหว่างภาคหรือระหว่างพื้นที่ส่วนต่างๆของประเทศจะมีลักษณะของความเจริญเติบโตแบบไม่สมดุลเช่นกันความเชื่อมโยงการผลิตของอุตสาหกรรมยังพิจารณาไปได้ถึงความสัมพันธ์ของอุตสาหกรรมหลายประเภทในลักษณะของความเจริญเติบโตอย่างสมดุลตามแนวคิดของ Nurke ได้ว่าอุตสาหกรรมนำจะสามารถนำไปสู่ความเชื่อมโยงทางการผลิตและความสัมพันธ์ทางการค้าในลักษณะของเครือข่ายอุตสาหกรรมที่อุตสาหกรรมทั้งหลายทำการผลิตเพื่อไปใช้ปัจจัยการผลิตและให้ผลผลิตแก่อุตสาหกรรมอื่นรวมไปถึงการค้าที่ทำให้ตลาดขยายตัว

ดังนั้นสำหรับเฮิร์กแมนเงื่อนไขสำคัญในการแก้ปัญหาความด้อยพัฒนาคือการตัดสินใจเลือกอุตสาหกรรมที่ถูกต้องและเขาเชื่อว่ารัฐจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการประสานทำให้เกิดอุตสาหกรรมนำที่เหมาะสม

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัวของเกษตรกร

1. ทฤษฎีของชุมปีเตอร์
2. แนวคิดการปรับตัวของJohn W. Bennett

1. ทฤษฎีของชุมปีเตอร์

ชุมปีเตอร์(Joseph Schumpeter) เขียนตำราเกี่ยวกับทฤษฎีการพัฒนาเศรษฐกิจ(The Theory of Economic Development) โดยอาศัยแต่เพียงสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจในอดีตที่ผ่านมาเท่านั้นหากแต่จะต้องอธิบายในลักษณะที่ระบบเศรษฐกิจมีการปรับตัวเมื่อเกิดปรากฏการณ์ใหม่ๆขึ้นภายในระบบเศรษฐกิจซึ่งโดยทั่วไปปรากฏการณ์ใหม่ๆนี้จะเกิดจากผู้ผลิตเป็นสำคัญการพัฒนาเศรษฐกิจจึงเป็นส่วนของการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างไปจากสภาพดุลยภาพและการเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นได้ก็โดยการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการมีความคิดใหม่ๆ (innovation) ขึ้นประกอบไปด้วย

- 1) การผลิตสินค้าใหม่หรือที่มีคุณภาพใหม่
- 2) การใช้วิธีการผลิตแบบใหม่ซึ่งรวมถึงการปรับปรุงการบรรจุหีบห่อใหม่
- 3) การเปิดตลาดสินค้าและบริการใหม่
- 4) การค้นพบทรัพยากรและแหล่งอุปทานของวัตถุดิบแหล่งใหม่และ
- 5) การจัดองค์การใหม่ของอุตสาหกรรมเพื่อให้มีอำนาจการผูกขาดหรือขจัดการผูกขาดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารและการดำเนินการ

สิ่งสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจตามทฤษฎีของซุมปีเตอร์จึงการพัฒนาเศรษฐกิจจะเกิดขึ้นได้จะต้องมีการคิดค้นสิ่งใหม่ๆให้เกิดขึ้นมากๆและต้องมีการแพร่กระจายความคิดเหล่านี้ออกไปให้ทั่วถึงอาทิเทคโนโลยี (อนุชาภรณ์พันธุ์ภิญโญ,2558)

2. แนวคิดการปรับตัวของJohn W. Bennett

Bennett (1969) กล่าวว่า“การปรับตัว (Adaption)” หมายถึงกลไกในการจัดการ(coping mechanism) หรือวิธีการในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้คนทรัพยากรเพื่อให้ได้มาซึ่งเป้าหมายที่ต้องการหรือเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น การปรับตัวควรพิจารณาใน2ระดับระดับแรกหมายถึงการบรรลุเป้าหมายเฉพาะตัวหากการปรับตัวประสบความสำเร็จเกษตรกรจะมีปริมาณผลผลิตมีรายได้ตามที่ต้องการและในระดับที่สองคือการรักษาสังแวดล้อม ประเด็นนี้มีความสำคัญอย่างมากเนื่องจากวิถีชีวิตของเกษตรกรขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมกล่าวคือสังคมเกษตรไม่ว่าจะล้ำหน้าเท่าใดก็ตามจำเป็นต้องรักษาทรัพยากรธรรมชาติและผลประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจให้สมดุลกันหากยังต้องการที่จะประกอบอาชีพและใช้ชีวิตอยู่ในพื้นที่นั้นต่อไป

Bennett พบว่าเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้เกษตรกรปรับตัวได้ดีมี4ประการคือ

- 1) เกษตรกรสามารถใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดเช่นแหล่งน้ำทุ่งหญ้าที่คืน
- 2) เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ทำให้มีรายได้มากขึ้น
- 3) เกษตรกรมีเครือข่ายทางสังคมสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นปรึกษาหารือและเปรียบเทียบต้นทุนระหว่างกันได้
- 4) มีนโยบายของรัฐสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในด้านต่างๆ

ข้อเสนอของBennett เกี่ยวกับเงื่อนไขที่ทำให้เกษตรกรปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ดี โดยเฉพาะความสำคัญของเครือข่ายทางสังคมการลดต้นทุนการผลิตและนโยบายของรัฐเกษตรกรยังคงต้องปรับตัวและเรียนรู้ที่จะจัดการหรือรับมือกับหน่วยงานและสถาบันกลุ่มต่างๆเพื่อที่จะได้รับความช่วยเหลือไม่ว่าจะเป็นคำแนะนำหรือเงินทุนการสนับสนุน (นฤมลนิราทร,2555)

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการทำวิจัยเรื่องตลาดยางพาราไทยส่งออกประเทศจีนมีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านการส่งออกยางพาราของประเทศไทย

สิทธิพร ประวัตรุ่งเรือง (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสถานการณ์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งออกยางพาราไทยไปยังตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีนการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การส่งออกยางพาราของไทยไปยังตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีนและเพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการส่งออกยางพาราของไทยไปยังตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีนวิธีการวิจัยใช้ข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลา (Time Series Data) ระหว่างปีพ.ศ.2536 – 2555 มาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่าความต้องการใช้ยางพาราของโลกมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วง10ปีข้างหน้าโดยความต้องการที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่จะมาจากตลาดเอเชียโดยเฉพาะจีนและอินเดีย โดยพบว่าอัตราการใช้ยางธรรมชาติของจีนซึ่งเป็นประเทศผู้ใช้อย่างรายใหญ่ที่สุดของโลกมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตามการขยายตัวของภาวะเศรษฐกิจและการเติบโตของอุตสาหกรรมยานยนต์และความต้องการยางล้อรถยนต์ในประเทศจากรายงานขององค์กรศึกษาเรื่องยางระหว่างประเทศ (International Rubber Study Group; IRSG, 2013: Online) สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งออกยางพาราของไทยไปตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีนคือ ปริมาณการผลิตของยางล้อรถของประเทศจีนราคาส่งออกยางแท่งของประเทศมาเลเซียปรับตัวขึ้นนี้ ผู้บริโภคของมาเลเซียอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทต่อเงินหยวนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งออกยางแท่งของประเทศไทยไปตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีนคือปริมาณการผลิตยางล้อรถของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนและอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินหยวนและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งออกยางแผ่นรมควันของประเทศ

ไทยไปตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีนคือราคาส่งออกยางแผ่นรมควันของไทยปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของไทยและราคาส่งออกยางแท่งของประเทศมาเลเซียปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของมาเลเซีย

วลัยพร บวรกุลวัฒน์ (2554) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องความสามารถในการแข่งขันและศักยภาพเชิงลึกของอุตสาหกรรมยางธรรมชาติในประเทศไทย เพื่อศึกษาความสามารถในการแข่งขันเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งสำคัญตลอดจนศักยภาพเชิงลึกในการแข่งขันของอุตสาหกรรมยางธรรมชาติของประเทศไทยตลอดจนเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการแข่งขันส่งออกของผู้ประกอบการของไทยสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมรวมถึงปัญหาและแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารามีวิธีการศึกษาโดยประเมินศักยภาพการส่งออกสินค้ายางธรรมชาติในช่วงปีพ.ศ.2548-2552

รายงานวิจัยได้พิจารณาศึกษาถึงเรื่องส่วนแบ่งตลาดโลกอัตราเติบโตของมูลค่าส่งออกสินค้าขดนิยมนในตลาดโลกและความได้เปรียบด้านแรงงานโดยใช้ข้อมูลอุปสงค์และพฤติกรรมที่รวบรวมจากหน่วยงานต่างๆ และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ส่งออกมาใช้ในการวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงพรรณนาและใช้ตัวแปรเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ศักยภาพในการผลิตและส่งออกยังตลาดโลกซึ่งในการศึกษานี้เป็นการศึกษาสินค้ายางธรรมชาติประกอบด้วยยางแผ่นรมควันยางธรรมชาติที่กำหนดไว้ทางเทคนิคและนำยางขึ้นเนื่องจากปริมาณการผลิตยางของ3ประเภทนี้คิดเป็นประมาณร้อยละ95ของปริมาณการผลิตยางรวมทั้งประเทศในแต่ละปีของไทย โดยเลือกเปรียบเทียบกับประเทศอินโดนีเซียมาเลเซียและเวียดนามเนื่องจากเป็นประเทศคู่แข่งอันดับต้นๆที่สำคัญของไทยและปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติรวมของทั้ง4ประเทศการศึกษาจะเห็นว่าการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้ส่งออกยางธรรมชาติเพื่อประเมินความสามารถในการแข่งขันชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยในช่วงปีพ.ศ.2548-2552เสียเปรียบเชิงเปรียบเทียบในการส่งออกยางแท่งเนื่องจากกระบวนการผลิตและเทคโนโลยีที่ซับซ้อนกว่ารวมถึงประเภทวัตถุดิบและต้นทุนการผลิตยางแท่งของไทยสูงกว่าประเทศผู้แข่งขันดังนั้นประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตยางแท่งให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสากลตามที่ตลาดต้องการและมีต้นทุนต่ำที่สามารถแข่งขันได้กับทุกประเทศ

ณัฐกฤษ อัสณี (2553) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์การส่งออกยางพาราของประเทศไทยสู่ตลาดประเทศจีน เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนดปริมาณการส่งออกยางพาราของประเทศไทยไปตลาดประเทศจีนระหว่างปีพ.ศ. 2547-2552 โดยแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นแบบจำลองทางด้านอุปสงค์ใช้ในการศึกษาว่าปัจจัยใดบ้างที่มีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกยางพาราไทยไปตลาดส่งออก

วิจัยนี้ได้ศึกษาโดยใช้แบบจำลองการถดถอยพหุคูณซึ่งกำหนดปัจจัยปริมาณการส่งออกยางพาราของไทยไปจีนแปรผันตามปัจจัยราคาขงพาราFOB ของไทยปัจจัยผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติของจีนในปีที่ผ่านมา

มาและปริมาณการนำเข้าอย่างสังเคราะห์ของจีนการศึกษาพบว่าราคาการส่งออกของยางพาราไทยที่เพิ่มขึ้นไม่มีผลไปทำให้อัตราการนำเข้าของยางพาราของประเทศจีนลดลงเมื่อรายได้ประชาชาติของจีนมากขึ้นการนำเข้ายางพาราไทยจะน้อยลงและลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างยางพาราธรรมชาติไทยกับยางสังเคราะห์โดยดูจากรายได้ประชาชาติ (GDP) ของประเทศจีนที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องทำให้มีความต้องการใช้และนำเข้ายางพารามากขึ้นจากการขยายตัวของเศรษฐกิจจีนส่งผลให้ความต้องการยางพาราเพื่อตอบสนองภาคเศรษฐกิจที่แท้จริงเพิ่มขึ้นอย่างมากโดยสามารถอ้างอิงได้จากการนำเข้ายางพาราของประเทศไทยในปีพ.ศ. 2551 มีอัตราสูงขึ้นเป็นเกือบ 2 เท่าของปีพ.ศ. 2545 เพราะฉะนั้นจีนจึงเป็นตลาดส่งออกยางพาราที่สำคัญของประเทศในขณะนี้ซึ่งประเทศผู้นำเข้ายางพาราอันดับหนึ่งของไทยได้เปลี่ยนจากประเทศญี่ปุ่นมาเป็นประเทศจีนการศึกษาจึงพบว่าราคาการส่งออกยางพาราของประเทศไทยสู่ตลาดประเทศจีน

1) สัมประสิทธิ์การถดถอยของ F.O.B. ของไทยในรูปสกุลเงินหยวนราคาการส่งออกของยางพาราไทยที่เพิ่มขึ้นไม่มีผลไปทำให้อัตราการนำเข้าของยางพาราของประเทศจีนลดลงซึ่งเป็นผลมาจากอัตรการเติบโตทางเศรษฐกิจของจีนที่สูงมาตลอด โดยเฉพาะอุตสาหกรรมรถยนต์จึงยังมีความต้องการวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิตจำนวนมากดังนั้นแม้ราคายางพาราจะปรับตัวสูงขึ้นจีนก็ยังคงต้องการนำเข้ายางพาราเพิ่มมากขึ้น

2) สัมประสิทธิ์การถดถอยของผลิตภัณฑ์ประชาชาติของจีนแสดงว่าเมื่อรายได้ประเทศจีนมากขึ้นการนำเข้ายางพาราไทยจะน้อยลงเป็นผลมาจากข้อจำกัดทางคุณภาพของผลิตภัณฑ์ยางธรรมชาติที่ส่งออกของไทยเป็นประเภทผลิตภัณฑ์ยางแผ่นรมควันหรือน้ำยางซึ่งจะมีราคาสูงกว่ายางแท่งแต่ก็มีข้อจำกัดในเรื่องของความสะดวกในการขนส่งการเก็บรักษาตลอดจนคุณภาพมากกว่ายางแท่งดังนั้นถ้าเศรษฐกิจของจีนขยายตัวมากขึ้นจึงจะเลือกผลิตภัณฑ์ยางที่มีคุณภาพกว่าเช่นยางสังเคราะห์ผลิตและส่งออกยางสังเคราะห์ทำให้มีการใช้ยางสังเคราะห์มากยิ่งขึ้นส่งผลให้แนวโน้มความต้องการยางพาราธรรมชาติอาจจะปรับตัวลดลงได้ถ้าหากไม่สามารถรักษาและพัฒนาคุณภาพให้ดียิ่งขึ้นไปได้

3) สัมประสิทธิ์การถดถอยของปริมาณการนำเข้าอย่างสังเคราะห์ของจีนแสดงให้เห็นลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างยางพาราธรรมชาติไทยกับยางสังเคราะห์มีคุณสมบัติสินค้าประกอบกันจากผลแสดงว่าแม้ว่ายางธรรมชาติและยางสังเคราะห์จะเป็นสินค้าที่ใช้ทดแทนกันแต่เมื่อพิจารณาในด้านการผลิตที่แท้จริงกลับพบว่าเป็นสินค้าที่ใช้ประกอบกันเช่นบริษัทผลิตยางรถยนต์ก็จะมีผลิตภัณฑ์ยางรถยนต์หลายประเภทหลายเกรดซึ่งจะประกอบด้วยทั้งยางพาราและยางสังเคราะห์โดยถ้าเศรษฐกิจของประเทศมีการเติบโตมากก็จะทำให้

ประชากรภายในประเทศมีรายได้เพิ่มขึ้นมีความต้องการซื้อรถยนต์มากขึ้นส่งผลให้ความต้องการยางรถยนต์เพิ่มขึ้นสูงขึ้นบริษัทผลิตยางรถยนต์ก็จะทำการผลิตยางรถยนต์เพิ่มขึ้น

และประเทศไทยควรขยายการผลิตและส่งออกเพื่อตอบสนองความต้องการสินค้าประเภทเครื่องมือแพทย์ของเล่นสำหรับเด็กถุงมือรถยนต์จะมีมากขึ้นของเงินตามสัมประสิทธิ์การถดถอยของราคาขางพาราโดยไม่ต้องกังวลยางสังเคราะห์ในฐานะสินค้าประกอบกัน โดยเฉพาะในช่วงเศรษฐกิจโลกและเงินยังถดถอยจากปีก่อนมีผลต่อการหดตัวของระดับรายได้ประเทศจีนทำให้เงินยังเลือกนำเข้าคุณภาพระดับขางพาราไทย

2. การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านแนวทางการปรับตัวและแก้ปัญหา

ภาวนิศร์ ชั่ววัลลี(2557) ศึกษาว่าทำไมราคาขางพาราจึงตกต่ำและการแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืนในเดือนกุมภาพันธ์2554ราคาขางไทยเคยแตะระดับสูงสุดสุดเป็นประวัติการณ์ด้วยราคา174.44บาทต่อกิโลกรัมแต่หลังจากนั้นก็กลับมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องจนกระทั่งเดือนสิงหาคม2557ราคาขางดิ่งลงเหลือ53.63บาทต่อกิโลกรัมเท่านั้นซึ่งเป็นราคาที่ต่ำสุดในรอบ5ปีและเป็นราคาที่ต่ำกว่าต้นทุนการผลิตที่ระดับ64.90บาทต่อกิโลกรัม1ทำให้เกษตรกรชาวสวนยางได้รับความเดือดร้อนซึ่งสาเหตุหลักที่กระทบให้ราคาขางตกต่ำอย่างรุนแรง

1) เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจจีนชะลอตัวในช่วง2-3ปีเศรษฐกิจโลกขยายตัวในอัตราชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเศรษฐกิจประเทศกลุ่มG3ประกอบด้วยเศรษฐกิจจีนซึ่งเป็นผู้บริโภคขางอันดับ1ของโลกโดยเป็นฐานการผลิตขางของบริษัทยักษ์นำของโลกและเป็นตลาดส่งออกหลักของไทยที่ผ่านมาเศรษฐกิจจีนเติบโตในระดับสูงมาตลอดแต่เริ่มชะลอตัวลงอย่างชัดเจนในช่วง2-3ปีนี้ส่งผลให้ความต้องการใช้ขางของโลกอยู่ในระดับต่ำ

2) สต็อกขางจีนเมืองชิงเต่าและสต็อกขางไทยอยู่ในระดับสูงชิงเต่าเป็นเมืองที่มีการนำเข้าขางมากที่สุดเพื่อผลิตขางที่ผ่านมามีพบว่าสต็อกขางชิงเต่าเร่งตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะในช่วงปลายปี2556เนื่องจากการเร่งนำเข้าในช่วงคึกเคิบเงินสงเคราะห์ (CESS) ซึ่งเป็นเงินที่สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) เรียกเก็บจากผู้ส่งออกขางและการนำเข้าขางของเทรดเดอร์จีนที่สูงเกินความต้องการใช้จริงเพื่อทำกำไรขางจาก

วิธีการซื้อขายระหว่างประเทศและอัตราแลกเปลี่ยนที่ผันผวนโดยสต็อกยาง ณ วันที่ 15 สิงหาคม 2557 อยู่ที่ระดับ 249,600 ตัน ขณะที่สต็อกยางไทยในสิ้นเดือนมิถุนายน 2557 อยู่ที่ 374,527 ตัน ซึ่งสูงกว่าระดับปกติที่เคยอยู่ประมาณ 2 แสนตัน

3) ราคาชี้นำในตลาดล่วงหน้าของโลกลดลงราคายางในตลาดล่วงหน้าโตเกียว (TOCOM) และตลาดล่วงหน้าสิงคโปร์ (SICOM) อยู่ในช่วงขาลงเนื่องจากนักลงทุนมีความกังวลกับปัญหาผลผลิตส่วนเกิน (Oversupply) และสต็อกยางที่อยู่ในระดับสูงขณะที่ความต้องการใช้ยางอยู่ในช่วงชะลอตัวและยังไม่มีปัจจัยบวกต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกมากนักทำให้คาดการณ์ราคาของอนาคตปรับตัวลดลง

สำหรับการแก้ปัญหาทางพาราอย่างยั่งยืนเพื่อให้สามารถรับมือเมื่อเจอกับสถานการณ์ราคาตกได้ใน การแก้ปัญหาดังกล่าวต้องมองย้อนกลับ ไปดูที่ปัญหาของตลาดยางพาราไทยคือการมุ่งส่งออกสินค้ายางขึ้นต้น มากเกินไปทำให้ต้องพึ่งพิงความต้องการใช้ยางจากตลาดโลกเป็นหลักดังนั้นทางแก้คือเพิ่มความต้องการใช้ยาง ธรรมชาติในประเทศแทนการส่งออกโดยสนับสนุนให้เกิดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางเช่นล้อยางถนนลาดยาง พื้นสนามกีฬา เป็นต้นซึ่งใช้ยางแท่งและยางแผ่นรมควันเป็นวัตถุดิบหลักและส่งเสริม R&D เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า ยางพาราโดยส่งออกเป็น End products ที่มี Value added เพิ่มขึ้นและมีลักษณะเป็น Green products ซึ่งจะช่วยลด ผลกระทบจากความผันผวนราคาสินค้าเกษตรและการบริหารจัดการด้าน Supply เช่นจำกัดการขยายพื้นที่ปลูก ยางเน้นเพิ่มผลผลิตต่อไร่ (Yield) บริหารจัดการสต็อกเป็นต้น

บัญชาและคณะจัดทำ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาราคายางพาราตกต่ำภายใต้ ภาวะการณ์ยางพาราที่ตกต่ำส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรชาวสวนยางพาราและนำไปสู่ความเดือดร้อนของ เกษตรกรเพื่อศึกษาด้านทุนการผลิตที่แท้จริงของเกษตรกรในปัจจุบันต้นทุนในการผลิตภายใต้ภาวะราคา ยางพาราตกต่ำโดยวิเคราะห์จากการประเมินต้นทุนการผลิตยางแผ่นดิบของเกษตรกรรายย่อยทั้งประเทศปี 2555 แนวคิดการประเมินต้นทุนยางพาราจึงเป็นเรื่องที่สำคัญต่อเกษตรกรชาวสวนยางพาราในการประเมิน สถานการณ์การผลิตของตนเองที่สามารถลดต้นทุนการผลิตของตนเองได้อันนำไปสู่ข้อเสนอแนะการแก้ไข ปัญหาราคายางตกต่ำและจำเป็นต้องมีแนวทางการแก้ไขปัญหาระยะยาวเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของระบบ ยางพาราไทย

จากการศึกษาวิจัยพบว่าปัจจัยที่กระทบกับเกษตรกรชาวสวนยางพาราพบว่าผลิตภาพการผลิตยาง (ผลผลิตต่อไร่) ของไทยต่ำลงอย่างน่าเป็นห่วงซึ่งส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ลดลงแม้ว่าปริมาณการผลิตยางของ ไทยยังครองอันดับหนึ่งก็ตามข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่ามีปัญหาในภาคการผลิตที่รัฐยังไม่สามารถแก้ไข ได้เช่นการใช้พื้นที่ปลูกไม่เหมาะสมการบุกรุกพื้นที่มีกฎหมายแต่บังคับใช้ไม่ได้ผลการออกกฎหมายป่าไม้ที่ทำ

ให้เกิดปัญหาขัดแย้งกับเกษตรกรชาวสวนยางพาราการใช้เทคโนโลยีการผลิตยางไม่เหมาะสมอีกประการหนึ่งที่ส่งผลต่อรายได้เกษตรกรและต้นทุนยางพาราของเกษตรกรที่สูงคือพบว่าเกษตรกรเร่งเปิดกรีดยางก่อนได้ขนาดเปิดกรีดยางตามที่กรมวิชาการเกษตรกำหนดโดยพบในทุกภูมิภาคของประเทศและกำลังเป็นปัญหาใหญ่ที่ส่งผลต่อผลผลิตและทำให้การใช้ปัจจัยการผลิตสูงกว่าแปลงที่เปิดกรีดยางเมื่อขนาดต้นยางได้ขนาดเปิดกรีดยางตามที่กรมวิชาการกำหนดเมื่อรายได้มีน้อยต้นทุนสูงกว่าปกติประกอบกับราคายางพาราตกต่ำก็เกิดปัญหารายได้ไม่พอรายจ่าย

ปัจจัยด้านตลาดยางพาราโลกเช่นตลาดTOCOM และตลาดSAICOM ซึ่งนำราคายางพาราของโลกและของไทยประเทศไทยส่งออกยางพารามากที่สุดในโลกแต่ไม่สามารถชี้นำตลาดยางพาราโลกได้แม้ว่าจะมีความพยายามของประเทศผู้ผลิตยางพาราทั้ง3ประเทศได้แก่ไทยมาเลเซียและอินโดนีเซียที่จะจัดตั้งตลาดRegional Rubber Market ก็ตามก็ยังมีปริมาณผลผลิตยางประมาณ6ล้านตันเท่านั้นรวมทั้งมีความพยายามจะตั้งเวียตนามเข้าร่วมในตลาดจึงสรุปได้ว่าRegional Rubber Market น่าจะเกิดขึ้นได้ยากเหตุผลหลักที่ทำให้ราคายางพาราตกต่ำอีกประการหนึ่งคือนโยบายประเทศจีนเข้มงวดทางการเงินและการลดการให้สินเชื่อกับบริษัทจีนที่รับซื้อยางจากประเทศผู้ผลิตยางทั่วโลกและใช้ยางในสต็อกของตนเองและด้านยางพารากับภาคอุตสาหกรรมภาคอุตสาหกรรมเป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการแก้ไขปัญหายางพาราโดยการนำยางพาราไปใช้ประโยชน์ในการทำเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆผลผลิตยางพาราที่คาดว่าจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคตจากนโยบายของรัฐฯในการขยายพื้นที่การปลูกยางพาราไปเกือบทั่วประเทศย่อมทำให้ความสำคัญของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันเพิ่มมากขึ้นแบบทวีคูณนโยบายหรือแนวทางเพื่อเร่งรัดการเพิ่มปริมาณการใช้ยางพาราในประเทศควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งจะเห็นได้ว่าการเพิ่มปริมาณการใช้ยางพารามีความสัมพันธ์โดยตรงกับอุตสาหกรรมรถยนต์แต่การนำยางพารามาใช้ประโยชน์สามารถทำได้อีกหลายรูปแบบซึ่งถ้ามีการผลักดันอย่างจริงจังก็จะทำให้มีการใช้ยางพาราในประเทศเพิ่มมากขึ้นนอกจากนี้ยังสามารถใช้ประโยชน์ในภาคอุตสาหกรรมรูปแบบอื่นๆ

นฤมล นิราทร (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปรับตัวของเกษตรกรจากผลกระทบของการค้าเสรีเกี่ยวกับความท้าทายต่อแนวคิด “การพึ่งตนเอง” โดยใช้กรอบแนวคิดการปรับตัวเป็นแนวทางในการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรที่คัดเลือกโดยวิธีสุ่มตัวอย่างอย่างเป็นระบบจำนวน450คนจากเกษตรกรที่ปลูกกระเทียมและใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติอนุมานในการวิเคราะห์ข้อมูลการปรับตัวของเกษตรกรไม่ได้ทำให้เกษตรกรพึ่งตนเองได้มากขึ้นทั้งนี้ด้วยปัจจัยหลายประการทั้งปัจจัยเชิงโครงสร้างและจากเกษตรกรเองและหากจะทำการปรับตัวเป็นไปเพื่อการพึ่งตนเองต้องมีปัจจัยสนับสนุนในส่วนเกษตรกรต้องเริ่มต้นจากความพยายามลดการพึ่งพิงพร้อมที่จะเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเองและให้ความสำคัญต่อการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งสนับสนุนให้เกษตรกรมีความรู้ที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพในฐานะส่วนหนึ่งของห่วงโซ่การผลิตและเพื่อความมั่นคงในอาชีพใน

ระยะยาวสนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อการประกอบอาชีพการดำรงชีวิตสร้างสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ การถ่ายทอดความรู้และการปรับตัวเพื่อการพึ่งตนเองในระยะยาวจากผลการศึกษาประการที่หนึ่งในภาพรวม การปรับตัวของเกษตรกรไม่ได้ทำให้เกษตรกรพึ่งตนเองได้มากขึ้นและของเกษตรกรเองเกษตรกรยังเผชิญ ปัญหารายได้ต่ำและมีหนี้สินต่อเนื่องภาวะนี้อาจปรากฏตั้งแต่ก่อนข้อตกลงการค้าเสรีมีผลบังคับใช้และการค้า เสรีส่งผลให้เกษตรกรจำนวนหนึ่งเผชิญความท้าทายด้านการพึ่งตนเองมากขึ้นประการที่สองการปรับตัวของ เกษตรกรในศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงทั้งในด้านแนวคิดการพึ่งตนเองและบทบาทของหน่วยงานของรัฐประการที่ สามนโยบายของรัฐในการสนับสนุนการปรับตัวของเกษตรกรไม่ได้สนับสนุนให้เกษตรกรเข้าสู่กระบวนการ พึ่งตนเองสนับสนุนการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงแต่นโยบายของรัฐเช่นนโยบายประชานิยมมุ่ง สู้การก่อกวนมากกว่าที่จะสนับสนุนให้มีชีวิตที่ปลอดภัย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวพบว่ามีแนวการศึกษาเกี่ยวกับการส่งออก ยางพาราของประเทศไทยเห็นได้ว่าการศึกษาวิจัยส่วนใหญ่ศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์การส่งออกยางพาราไทย วิเคราะห์การส่งออกยางพาราของประเทศไทยและความสามารถในการแข่งขันเพื่อส่งออกสู่ตลาดจีนผล การศึกษาของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีผลสรุปที่สอดคล้องกันงานวิจัยของสิทธิพร ประวัติรุ่งเรือง (2558) และณัฐ กฤษ อัสณี (2553) ผลการวิจัยพบว่าความต้องการใช้ยางพาราของโลกมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตามการ ขยายตัวของภาวะเศรษฐกิจและการเติบโตของอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องอย่างอุตสาหกรรมยานยนต์ส่วนงานวิจัย เกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสามารถและศักยภาพของยางพาราไทยเพื่อการส่งออกของ วลัยพร บวรกุลวัฒน์ (2554) สรุปว่าประเทศไทยเสียเปรียบเชิงเปรียบเทียบในการส่งออกยางเนื่องจากกระบวนการผลิตและ เทคโนโลยีที่ซับซ้อนกว่ารวมถึงประเภหัตถุดิบและต้นทุนการผลิตสูงกว่าประเทศผู้แข่งขันดังนั้นประเทศไทย จำเป็นต้องเร่งพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตยางแท่งให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสากลตามที่ตลาดต้องการและมี ต้นทุนต่ำที่สามารถแข่งขันได้กับทุกประเทศ

ส่วนแนวการศึกษาเรื่องการปรับตัวและแก้ปัญหาพบว่าสาเหตุหลักได้แก่เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจ ประเทศจีนขยายตัวในอัตราชะลอตัวอย่างต่อเนื่องและปัจจัยด้านราคาส่งออกยางพาราโลกตกต่ำซึ่งส่งผลให้ เกษตรกรมีรายได้ลดลงการแก้ปัญหากับสถานการณ์ราคายางตก ภาวนิศร์ ชั่ววัลลี(2557) และปัญญา (2556) เสนอโดยสนับสนุนให้นายางพารามาใช้ประโยชน์สามารถทำได้อีกหลายรูปแบบเช่นอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ ยางหรืออุตสาหกรรมรูปแบบอื่นๆถ้ามีการผลักดันอย่างจริงจังก็จะทำให้มีการใช้ยางพาราในประเทศเพิ่มมากขึ้น

บทที่ 3

สถานการณ์ยางพาราของไทยและจีน

3.1 สถานการณ์ยางพาราของไทย

3.1.1 ด้านการผลิตของยางพาราไทย

ประเทศผู้ผลิตยางพารารายใหญ่ของโลก 3 ประเทศได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย โดยประเทศไทย มีผลผลิตมากเป็นอันดับที่ 1 ของโลก รองลงมาได้แก่ อินโดนีเซียและมาเลเซีย ตามลำดับความต้องการยางพาราในตลาดโลกเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.89 ต่อปี โดยความต้องการใช้ยางพาราของประเทศต่างๆ ดังนี้ จีนกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป อินเดีย สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น

ยางพาราเป็นพืชยืนต้นใช้เวลาในการปลูกนานถึง 6 ปี จึงจะสามารถกรีดน้ำยางได้ปกติผลผลิตยางพาราจะออกสู่ตลาดเกือบทั้งปี โดยจะออกสู่ตลาดมากในช่วงปลายปีต่อเนื่องจนถึงต้นปีเนื่องจากเป็นช่วงปลายฤดูฝนดินมีความชุ่มชื้นหลังจากนั้นผลผลิตจะลดลงในช่วงเดือนมีนาคมและเมษายน ซึ่งเป็นช่วงฤดูฝนที่ต้นยางผลัดใบจะได้น้ำยางน้อยกว่าปกติเนื่องจากสภาพอากาศก่อให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อการเจริญเติบโตของต้นยางชาวสวนจึงหยุดกรีดยางและผลผลิตจะกลับมาเพิ่มขึ้นอีกครั้งในช่วงเดือนพฤษภาคม-กันยายน จนกระทั่งในช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายนซึ่งเป็นช่วงฤดูฝนการกรีดยางก็จะทำให้ยากลำบากประกอบกับน้ำฝนทำให้น้ำ

ยางที่ได้มีคุณภาพต่ำดังนั้นชาวสวนยางจึงไม่นิยมกรีดยางในช่วงดังกล่าวดังนั้นในปีหนึ่งๆชาวสวนจะกรีดยางได้เฉลี่ยประมาณ120-180วัน น้ำยางที่กรีดยได้ประมาณร้อยละ90 ถูกผลิตเป็นยางแผ่นดิบเพื่อนำไปแปรรูปเป็นยางแผ่นรมควันยางแท่งยางเครฟและที่เหลือร้อยละ10 จะถูกนำไปแปรรูปเป็นน้ำยางข้น (อมรรัตน์, 2551)

สำหรับประเทศไทยนั้นนโยบายสนับสนุนการขยายเนื้อที่ปลูกยางพาราของรัฐบาลทำให้นเนื้อที่ปลูกยางพาราของไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องปัจจุบันไทยมีเนื้อที่ปลูกยางพารามากเป็นอันดับ2 ของโลกรองจากอินโดนีเซียแต่ไทยเป็นประเทศที่มีผลผลิตยางพารามากที่สุดในโลกโดยเพิ่มขึ้นร้อยละ1.07 ต่อปี ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการใช้ยางพาราของไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ5.26 ต่อปี รวมทั้งการส่งออกยางพาราของไทยก็เพิ่มขึ้นร้อยละ0.91 ต่อปี เนื่องจากความต้องการใช้ยางพาราในอุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

ในปี2546มูลค่าการส่งออกยางพาราขยายตัวสูงขึ้นร้อยละ60.2ปัจจัยสนับสนุนที่ทำให้มูลค่าการส่งออกยางพาราขยายตัวในปี2546 คือราคายางพาราในตลาดโลกอยู่ในระดับสูงเนื่องจากปริมาณความต้องการใช้ยางพารามีมากกว่าปริมาณผลผลิตความชัดเจนยิ่งขึ้นของบริษัทร่วมทุนยางพาราระหว่างประเทศความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ยางเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัย

ในช่วงปี2547 – 2551 ผลผลิตยางพาราของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก2.97ล้านตันในปี2547 เป็น3.12ล้านตัน ในปี2551หรือเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ1.09ต่อปี ทั้งนี้เนื่องจากราคาที่อยู่ในระดับสูงจูงใจให้เกษตรกรดูแลบำรุงรักษาและมีการกรีดยางดีขึ้น รวมทั้งลดการตัดโค่นต้นยางแก่และเปิดกรีดยางใหม่ก่อนอายุการเปิดกรีดยาง และจากการที่ราคายางอยู่ในระดับสูงในช่วงต้นปีถึงกลางปี จึงจูงใจให้มีการขยายพื้นที่ปลูกใหม่มากขึ้น โดยมีเนื้อที่ปลูกเพิ่มขึ้นในอัตรเฉลี่ยร้อยละ4.63ต่อปีจาก13.021ล้านไร่ ในปี2547เป็น15.36ล้านไร่ ในปี2551เนื้อที่ปลูกเพิ่มขึ้นมากตั้งแต่ปี2548เป็นต้น จากนโยบายขยายเนื้อที่ปลูกยางพาราในที่แห่งใหม่แต่แนวโน้มผลผลิตยางพาราต่อไร่กลับลดลงในอัตรเฉลี่ยร้อยละ0.56ต่อปี เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมาสภาพภูมิอากาศไม่เอื้ออำนวยประสบกับทั้งภาวะแห้งแล้งและน้ำท่วมในแหล่งผลิต โดยสำหรับปี2551 เนื้อที่ปลูกยางพาราเพิ่มขึ้นจากปี2550 เพียงเล็กน้อย

นอกจากนั้นจากมาตรการเร่งรัดการตัดโค่นต้นยางแก่และการชะลอการกรีดยางพาราจะส่งผลให้ปริมาณผลผลิตในปี 2552นั้น ลดลงประกอบกับปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจที่ส่งผลไปทั่วโลกทำให้ประเทศต่างๆที่นำเข้ายางพาราจะทำการลดปริมาณการนำเข้าจากประเทศผู้ผลิตยางพารา

ตารางที่ 1 ปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของโลก

ประเทศ	2541	2542	2543	2544

ไทย	2,250	2,382	2,640	2,614	หน่วย : พันตัน
อินโดนีเซีย	1,738	1,640	1,634	1,683	
อินเดีย	591	620	627	611	
มาเลเซีย	886	768	616	545	
จีน	450	464	478	486	
เวียดนาม	219	237	258	291	
อื่นๆ	687	720	727	749	
ทั้งหมดทั่วโลก	6,821	6,831	6,980	6,979	

ที่มา : LMC Commodity Bulletin, April 2002

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลผลิตยางธรรมชาติของประเทศไทยปี 2545-2558

หน่วย:เมตริกตัน

ปี	ปริมาณการผลิต	ปริมาณการส่งออก	ใช้ในประเทศ	สต็อก
2545	2,615,104	2,354,416	278,355	196,680
2546	2,876,005	2,573,450	298,699	202,240
2547	2,984,293	2,637,096	318,649	232,560
2548	2,937,158	2,632,398	334,649	204,256
2549	3,136,993	2,771,673	320,885	249,895
2550	3,056,005	2,703,762	373,659	230,390
2551	3,089,751	2,675,283	397,595	251,721
2552	3,164,379	2,726,193	399,415	293,659
2553	3,252,135	2,866,447	458,637	227,252
2554	3,569,033	2,952,381	486,745	361,557
2555	3,778,010	3,121,332	505,052	516,675

2556	4,170,428	3,664,941	520,628	502,855
2557	4,323,975	3,770,649	541,003	516,756
2558	4,473,370	3,749,456	600,491	642,895

ที่มา : สถาบันวิจัยยาง

ตารางที่ 3 ผลผลิตยางธรรมชาติของประเทศไทย

ปี	ปริมาณการผลิต	อัตราการใช้
2553	3,252,141	2.8
2554	3,569,033	4.7
2555	3,778,011	5.9
2556	4,170,428	10.1
2557	4,323,975	3.7
ค่าเฉลี่ย		6.5

ที่มา : สถาบันวิจัยยางกรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 4 ผลผลิตยางธรรมชาติของประเทศไทยแยกตามประเภท

ปี	ยางแผ่นรมควัน	ยางแท่ง	น้ำยางข้น *	ยางผสม	อื่นๆ	รวม
2553	813,033	1,235,802	552,841	520,355	130,104	3,252,135
2554	892,249	1,455,094	713,804	428,276	79,610	3,569,033
2555	771,993	1,505,651	757,364	693,210	49,792	3,778,010
2556	912,676	1,579,788	775,662	804,784	97,518	4,170,428
2557	822,641	1,792,909	774,678	854,125	70,622	4,314,975

ที่มา : สถาบันวิจัยยางกรมวิชาการเกษตร

3.1.2 ด้านการตลาดยางพาราของไทย

1. ระบบตลาดยางภายในประเทศไทย

พื้นที่ปลูกยางของประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นสวนยางขนาดเล็กซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในภาคใต้ชาวสวนส่วนมากผลิตเป็นยางแผ่นดิบมีจำนวนน้อยเท่านั้นที่นิยมขายน้ำยางสดจากการที่เป็นสวนขนาดเล็กและอยู่อย่างกระจัดกระจายนั้นจึงก่อให้เกิดพ่อค้ายางหรือผู้รับซื้อยางจำนวนมากและหลายระดับในระบบตลาดยางของประเทศไทยจากตัวเลขในปี2541พบว่ามีจำนวนพ่อค้ายางรับอนุญาตถูกต้องตามกฎหมายจำนวน2,600ราย และถ้ารวมพ่อค้าที่ไม่ได้รับอนุญาตแล้วจะมีจำนวนพ่อค้ายางทั้งสิ้นประมาณ3,000ราย ซึ่งสามารถแบ่งพ่อค้าเหล่านี้ได้เป็น4ระดับคือ

- 1.) ผู้รับซื้อในหมู่บ้าน/ตำบลซึ่งมักจะซื้อยางจากสวนยางขนาดเล็กในพื้นที่ใกล้ๆแล้วรวบรวมส่งร้านรับซื้อยางที่ตลาดในอำเภอหรือจังหวัดต่อไป
- 2.) ร้านรับซื้อยางในตลาดอำเภอส่วนใหญ่จะนำยางที่รับซื้อไปส่งขายให้แก่ร้านรับซื้อในระดับจังหวัด แต่ถ้าเป็นร้านรับซื้อในอำเภอที่ใกล้ชุมทางให้แหล่งปลูกยางหนาแน่นที่ซื้อยางได้มากจะนำไปส่งให้แก่โรงงานของผู้ส่งออกโดยตรง
- 3.) ร้านรับซื้อในตัวจังหวัดส่วนใหญ่จะรับซื้อยางจากพ่อค้ารับซื้อยางในระดับหมู่บ้านตำบลหรืออำเภอ ซึ่งจะนำยางใส่รถบรรทุกขนาดเล็กไปส่งขาย
- 4.) โรงรมควันยางจะไม่รับซื้อยางในปริมาณน้อยๆแต่จะซื้อยางจากพ่อค้าคนกลางที่มียางอยู่จำนวนมาก และสมัครใจให้นำส่งยางเป็นประจำโดยรถบรรทุกขนาดกลางและเจ้าของโรงงานซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ส่งออกยางด้วยจะยังทำหน้าที่เป็นผู้ให้สินเชื่อเพื่อใช้ซื้อยางในระดับล่างต่อมา

หลังจากรมควันและหีบห่อยางเรียบร้อยแล้วยางจะถูกนำส่งออกไปยังผู้สั่งซื้อในต่างประเทศส่วนใหญ่ในราคาFOB. ซึ่งเป็นไปตามความเคลื่อนไหวของตลาดสำคัญคือตลาดล่วงหน้าญี่ปุ่นและสิงคโปร์พ่อค้าส่งออกจะหักค่าใช้จ่ายต่างๆที่เกิดจากการรมควันค่าปลูกแทนและค่าใช้จ่ายในการส่งออกที่เหลือจึงเป็นราคาซื้อจากสวนสภาพตลาดยางในประเทศไทยมีการแข่งขันสูงเนื่องจากมีจำนวนพ่อค้าแย่งกันซื้อมากสวนชาวสวนเองนอกจากจะได้รับทราบความเคลื่อนไหวของราคาจากประกาศของรัฐบาลเป็นประจำทุกวันแล้วยังรู้จักรวมตัวกันเพื่อสร้างอำนาจต่อรองมากขึ้น (กระทรวงพาณิชย์:2546)

2. ราคาตลาดยางพาราไทย

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบราคายางแผ่นยางดิบและน้ำยางสดตลาดท้องถิ่น ปี 2545-2558

หน่วย: ราคา(บาท/กก.)

ปี	ยางแผ่นดิบ USS			น้ำยางสด (ณ โรงงาน)
	1	2	3	
2545	28.12	27.91	27.57	26.63
2546	39.11	38.90	38.53	38.09
2547	45.60	45.39	44.90	43.90
2548	53.88	53.59	53.15	52.46
2549	70.27	69.94	69.51	68.52
2550	70.68	70.31	69.76	68.08
2551	78.11	77.93	77.23	75.26
2552	58.26	57.87	57.18	56.10
2553	105.16	104.69	103.97	101.89
2554	130.46	130.06	129.25	122.33
2555	91.72	91.31	90.63	90.14
2556	76.01	75.65	74.89	73.73
2557	56.08	55.60	55.05	53.65
2558	37.25	36.85	36.15	33.58

ที่มา: สถาบันวิจัยยาง

3. ความต้องการใช้ในประเทศ

1.) การบริโภคยางพาราภายในประเทศ

ประเทศไทยมีความได้เปรียบด้านอุตสาหกรรมยางเนื่องจากเป็นประเทศผู้ผลิตยางอันดับหนึ่งของโลก จึงมีโอกาและความเป็นไปได้ในการพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์แปรรูป เบื้องต้นให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้ใช้ได้รวมทั้งพัฒนาการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยางในชั้นปลายทั้งนี้ หน่วยงานภาครัฐได้สนับสนุนให้มีการใช้ยางธรรมชาติในประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยให้มีการเพิ่มการผลิตยางที่มีศักยภาพพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อเพิ่มปริมาณการใช้ยางให้มากขึ้น โดยมีเป้าหมายเพิ่มการใช้ยางภายในประเทศเป็นร้อยละ20จากเดิมที่มีการใช้เพียงร้อยละ11ของผลผลิตทั้งหมดหรือประมาณ3.2 – 3.4แสนตัน ต่อปีทั้งนี้คาดว่าจะมีการใช้ยางพาราในอุตสาหกรรมในประเทศเพิ่มขึ้นเนื่องจากประเทศผู้ใช้อย่างส่วนใหญ่เช่น จีน ญี่ปุ่น มีการขยายฐานการผลิตในไทยมากขึ้น

การใช้ยางพาราในอุตสาหกรรมภายในประเทศประกอบด้วย

1.) ยางยานพาหนะเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุดของประเทศในปี2552 มีมูลค่าการส่งออก 68,726.08 ล้านบาทได้แก่ล้อรถยนต์ล้อเครื่องบินล้อรถจักรยานยนต์ล้อรถจักรยานและล้อรถอื่นๆทั้งยางนอกและยางในรวมถึงยางอะไหล่รถยนต์ซึ่งผลิตภัณฑ์ยางในกลุ่มนี้มีปริมาณการใช้ยางธรรมชาติเป็นวัตถุดิบเกือบร้อยละ 50

2.) ยางยืดและยางรัดของเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ยางธรรมชาติจำนวนมากในส่วนผสมยางยืดใช้ในอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าต่างๆส่วนยางรัดของก็ใช้ทั่วไปในชีวิตประจำวันใช้ยางธรรมชาติในการผลิตถึงปีละ 90,561 ตันหรือร้อยละ 28.22

3.) ถุงมือยางทางการแพทย์เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าส่งออกรองจากยางยานพาหนะปี2553มีมูลค่าการส่งออก2,274.9ล้านบาทถุงมือยางที่ผลิตในประเทศไทยประกอบด้วยถุงมือตรวจโรคและถุงมือผ่าตัดสำหรับวัตถุดิบยางธรรมชาติที่ใช้ในการผลิตถุงมือยางเป็นน้ำยางข้นมีปริมาณการใช้ยางธรรมชาติปีละ57,120ตันต่อเดือนคิดเป็นร้อยละ17.80ของปริมาณการใช้ยางทั้งหมด

4.) รองเท้าและอุปกรณ์กีฬารองเท้ายางและพื้นรองเท้าที่ทำจากยางธรรมชาติรวมทั้งอุปกรณ์กีฬาบางชนิดมีส่วนผสมที่เป็นยางธรรมชาติและผลิตในประเทศไทยปีหนึ่งจำนวนไม่น้อยในปี2549 ใช้ยางธรรมชาติในการผลิตประมาณ 8,492 ตัน

5.) สายพานลำเลียงใช้งานในการลำเลียงของหนักชนิดต่างๆมีขนาดตั้งแต่2-3นิ้วไปจนถึง1.5เมตรผลิตภัณฑ์ยางกลุ่มนี้มีการนำเข้ามามากกว่าการส่งออกโดยในปี2549มีมูลค่าการส่งออก1,057ล้านบาทและนำเข้า 1,620ล้านบาทในการผลิตสายพานใช้ยางปีละประมาณ 1,318ตัน เป็นยางแผ่นรมควันชั้น1,3,5 และยางแท่งSTR XL, 20

6.) ผลิตภัณฑ์ฟองน้ำเป็นผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากน้ำยางข้นปี2549 มีปริมาณการใช้ยางธรรมชาติ364ตัน ส่วนใหญ่ผลิตเพื่อใช้ภายในประเทศมีโรงงานผลิต12โรง

7.) สื่อการเรียนการสอนอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนโดยเฉพาะทางด้านการแพทย์จะใช้วัสดุจำพวกยางและนำเข้าจากต่างประเทศให้ความรู้สึกลงในการปฏิบัติงานเหมือนของจริงยางพาราสามารถนำไปใช้ผลิตสื่อการเรียนการสอนการฝึกปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดีเช่นกันโดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากยางฟองน้ำเช่นโมเดลร่างกายมนุษย์, สัตว์เขนเทียมสำหรับฝึกทางการแพทย์ เป็นต้น

8.) ผลกระทบที่ใช้ในงานก่อสร้างและวิศวกรรม

9.) การใช้ยางพาราผสมยางมะตอยสำหรับทำผิวถนนปัจจุบันการคมนาคมขนส่งมีความสำคัญและมีการขยายตัวมากโดยเฉพาะถนนถือเป็นปัจจัยหลักของการคมนาคมแลถนนแต่มีจะประสบปัญหาในเรื่องเกิดการชำรุดเสียหายเร็วกว่าปกติการปรับปรุงสมบัติของยางมะตอยให้ใช้ในงานทางให้ดีขึ้นจะช่วยให้อายุการใช้งานยาวนานขึ้น โดยใช้ยางพาราผสมยางมะตอยในอัตราร้อยละ 5 ทำให้ยางมะตอยมีความแข็งมากขึ้นมีความอ่อนตัวและยืดหยุ่นมากขึ้นดังนั้นถนนที่ราดยางมะตอยผสมกับยางพาราจะมีความแข็งแรงและทนทานมากขึ้นและมีการเกิดร่องลื่นน้อยกว่าการใช้ยางมะตอยปกติช่วยลดค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมบำรุงรักษาและเป็นการเพิ่มปริมาณการใช้ยางภายในประเทศให้มากขึ้นด้วย (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)

ที่มา : คลังข้อมูลสารสนเทศระดับภูมิภาค(ภาคใต้)

4. ปริมาณและมูลค่าส่งออกยางพาราของไทยไปประเทศจีน ปี 2550 – 2558

ตารางที่ 6 ปริมาณและมูลค่าส่งออกยางแผ่นและน้ำยางข้นส่งออกประเทศจีน

ยางแผ่น		
ปี	ปริมาณ (กิโลกรัม)	มูลค่า (ล้านบาท)
2550	168,777,895	12,432.51
2551	213,540,268	19,592.63
2552	189,139,028	12,661.07
2553	124,289,709	13,124.36
2554	133,277,263	18,550.95
2555	180,961,856	18,423.22
2556	276,357,342	23,292.10
2557	209,878,474	14,042.52
2558	198,205,581	10,579.53

ที่มา : rubber intelligence unit

ตารางที่ 7 ปริมาณและมูลค่าส่งออกน้ำยางข้นส่งออกประเทศจีน

น้ำยางข้น		
ปี	ปริมาณ (กิโลกรัม)	มูลค่า (ล้านบาท)
2550	164,795,653	8,686.44
2551	172,843,753	9,894.35
2552	219,506,342	9,740.13
2553	121,775,652	8,540.38
2554	167,265,816	14,951.23
2555	296,575,367	18,972.68
2556	287,078,308	15,796.79
2557	328,123,631	14,284.39
2558	322,735,567	11,282.02

ที่มา : rubber intelligence unit

ในปี 2544 ไทยส่งออกยางธรรมชาติ (HS 4001) ไปยังจีนมูลค่า 12,041 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 20.51 ของมูลค่าการส่งออกยางธรรมชาติทั้งหมดซึ่งเป็นประเทศผู้นำเข้ายางธรรมชาติจากไทยมากเป็นอันดับ 2 ยางธรรมชาติที่ไทยส่งออกไปยังจีนหลักๆคือยางแผ่นรมควัน (HS 400121) ยางแท่ง (HS 4001292107) และน้ำยางข้น (HS 400110) ซึ่งสินค้าที่ไทยส่งออกไปยังจีนเป็นยางแผ่นรมควันมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 53.59 รองลงมาคือ ยางแท่งและน้ำยางข้น คิดเป็นร้อยละ 34.61 และ 11.25 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงความสำคัญของตลาดจีนในการส่งออกยางธรรมชาติแต่ละชนิดของไทย พบว่าไทยส่งออกยางแผ่นรมควันไปยังจีนถึงร้อยละ 25.45 ของการส่งออกยางแผ่นรมควันทั้งหมดแต่แม้ว่าจีนจะนำเข้ายางแผ่นรมควันชั้น 3 จากไทยมากกว่ายางธรรมชาติในรูปอื่นๆ แต่จีนเป็นตลาดขนาดใหญ่สำหรับยางแผ่นรมควันชั้น 1 คือไทยส่งออกไปจีนร้อยละ 39.98 ของการส่งออกยางแผ่นรมควันชั้น 1 ทั้งหมดของไทยส่วนยางแผ่นรมควันชั้น 3 ส่งออกร้อยละ 30 ของการส่งออกยางแผ่นรมควันชั้น 3 ทั้งหมดของไทยเท่านั้นสำหรับยางแท่งและน้ำยางข้นนั้นไทยส่งออกไปยังจีนร้อยละ 19.83 และ 11.62 ของการส่งออกยางประเภทนั้นๆตามลำดับ จีนจึงเป็นตลาดที่สำคัญของไทยสำหรับการส่งออกยางแผ่นรมควันมากกว่ายางแท่งและน้ำยางข้น

จีนนำเข้ายางธรรมชาติจากไทยเพิ่มขึ้นอย่างมากในปี 2543-2544 โดยในปี 2543 จีนนำเข้ายางธรรมชาติจากไทยเพิ่มขึ้นถึง 2.25 เท่าของมูลค่าการนำเข้าปี 2542 และเพิ่มขึ้นอีกเพียงร้อยละ 0.1 ในปี 2544 หลังจากที่มีการนำเข้ายางธรรมชาติของจีนจากไทยลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2540 - 2542 ซึ่งแนวโน้มการนำเข้ายาง

ธรรมชาติโดยภาพรวมนี้ใกล้เคียงกับแนวโน้มการนำเข้ายางแผ่นรมควันชั้น 3 ที่เป็นสินค้าหลักที่ไทยส่งไปจีน ซึ่งในปี 2544 การส่งออกลดลงร้อยละ 2.20 จากปริมาณการส่งออกในปี 2543 แต่ถ้าพิจารณาการส่งออกยางแท่งจะพบว่าจีนนำเข้ายางแท่งจากไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 151.9 และ 12.9 ในปี 2543 และ 2544 จากการส่งออกปีก่อนหน้านั้นตามลำดับและการส่งออกน้ำยางชั้นก็มีปริมาณเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2543-2544 ที่ในปี 2543 มีการส่งออกไปยังจีนเพิ่มขึ้นร้อยละ 76.8 ของการส่งออกปี 2542 และปี 2544 มีการส่งออกน้ำยางชั้นเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 23.70 ของมูลค่าการส่งออกปี 2543

ตารางที่ 8 ตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์ยาง 10 ประเทศแรกของประเทศไทย

หน่วย : ล้านบาท

อันดับ	ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557
1	จีน	44,614.55	54,064.10	65,424.30	69,980.50	57,246.50
2	สหรัฐอเมริกา	39,744.27	53,585.90	49,533.70	47,088.40	49,536.80
3	ญี่ปุ่น	12,630.00	14,036.30	15,917.60	13,351.90	15,620.90
4	มาเลเซีย	11,952.46	12,685.50	12,957.40	12,334.20	10,878.10
5	เวียดนาม	6,443.03	9,849.10	9,457.90	9,736.40	9,369.00
6	ออสเตรเลีย	6,319.01	8,450.60	7,983.70	8,020.40	8,546.30
7	เยอรมนี	6,424.05	6,727.70	5,652.50	5,895.40	6,337.00
8	อินโดนีเซีย	4,765.87	5,544.20	5,790.90	5,962.10	5,888.60
9	ฮ่องกง	4,558.06	-	-	-	-
9	บราซิล	-	5,042.70	4,307.40	4,178.20	-
9	ซาอุดีอาระเบีย	-	-	-	-	5,072.00
10	เนเธอร์แลนด์	3,813.85	4,964.60	-	-	4,092.40
10	อินเดีย	-	-	4,045.00	-	-
10	ฟิลิปปินส์	-	-	-	3,796.70	-
รวม 10 ประเทศ		141,265.15	174,950.70	181,070.40	180,344.20	172,587.60
อื่นๆ		62,162.96	78,019.10	78,697.60	76,860.00	84,750.00
มูลค่ารวม		203,428.11	252,969.80	259,768.00	257,204.20	257,337.60

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

3.1.3 ตลาดยางพาราของไทย

ไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกยางพารารายใหญ่ที่สุดในโลกประเภทของยางพาราที่ไทยส่งออกส่วนใหญ่เป็นยางแผ่นรมควันรองลงมาคือยางแท่งและน้ำยางข้นตามลำดับ โดยมีจีนเป็นตลาดส่งออกยางพาราที่สำคัญอันดับสองของไทยรองจากญี่ปุ่น

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้จีนเป็นตลาดส่งออกยางพาราที่น่าสนใจของไทยได้แก่

1.) จีนมีความต้องการใช้ยางพาราสูงกว่าปริมาณยางพาราที่ผลิตได้ค่อนข้างมากเนื่องจากในปัจจุบันมีนักลงทุนจากต่างชาติเข้าไปลงทุนตั้งฐานการผลิตยางรถยนต์ในจีนเพิ่มขึ้น ทำให้ในปี2543 จีนมีความต้องการใช้ยางพาราสูงถึง970,000ตัน/ปี ซึ่งมาเป็นอันดับ2ของโลกรองจากสหรัฐอเมริกาขณะที่จีนสามารถผลิตยางพาราได้ประมาณ500,000ตัน/ปีเท่านั้นทำให้จีนต้องนำเข้ายางพาราจากต่างประเทศสูงถึง470,000ตัน/ปี

2.) ต้นทุนการผลิตยางพาราของจีนค่อนข้างสูงเนื่องจากสภาพภูมิอากาศที่ไม่เหมาะสม โดยจีนสามารถปลูกยางพาราได้เฉพาะพื้นที่ในมณฑลทางใต้เท่านั้น ประกอบกับเกษตรกรสวนยางของจีนไม่มีความชำนาญในการเพาะปลูกยางพาราทำให้ต้นทุนการผลิตยางพาราของจีนค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆรวมทั้งประเทศไทย

3.) จีนจะเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) ทำให้จีนต้องเร่งเปิดตลาดสินค้าเกษตรมากขึ้นนอกจากนี้ในช่วงกลางปี2544รัฐบาลจีนได้เพิ่มโควตานำเข้ายางพาราอีก100,000ตันจากโควตานำเข้ายางพาราปกติที่ให้แก่ผู้นำเข้าภายในประเทศราว240,000ตัน/ปี โดยโควตาที่เพิ่มขึ้นนี้รัฐบาลจีนตกลงที่จะซื้อยางพาราจากไทย50,000ตันส่งผลให้ผู้ส่งออกไทยมีคู่แข่งทางการส่งออกยางพาราไปจีนมากขึ้น ผู้ส่งออกไทยที่สนใจส่งออกยางพาราไปประเทศจีนควรทราบข้อมูลเบื้องต้นดังนี้

1.) อัตราภาษีรัฐบาลจีนเรียกเก็บภาษีนำเข้ายางพาราเฉลี่ยร้อยละ30ของราคานำเข้าทั้งนี้ยางพาราส่วนใหญ่ที่ไทยส่งออกไปจีนเสียภาษีนำเข้าดังนี้

- ยางแผ่นรมควันเรียกเก็บภาษีนำเข้าในอัตราร้อยละ25
- ยางแท่งเรียกเก็บภาษีนำเข้าในอัตราร้อยละ25
- น้ำยางข้นเรียกเก็บภาษีนำเข้าในอัตราร้อยละ20

ทันทีที่จีนเข้าเป็นสมาชิกWTO จีนตกลงจะลดอัตราภาษีนำเข้ายางพาราลงเหลือเฉลี่ยร้อยละ20ของราคานำเข้า

2.) ข้อกำหนดในการนำเข้าอย่างพาราการนำเข้าอย่างพาราจากต่างประเทศต้องดำเนินการผ่านบริษัทนำเข้าและส่งออก (Export and Import Firm) ที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลจีนเท่านั้น โดยเงินแบ่งการนำเข้าอย่างพาราเป็น 2 ประเภทคือ

2.1 การนำเข้าอย่างพาราเพื่อใช้ภายในประเทศสำนักงานคณะกรรมการวางแผนพัฒนาแห่งชาติจีน (State Development Planning Commission) เป็นผู้กำหนดโควตานำเข้าอย่างพาราเพื่อใช้ภายในประเทศโดยพิจารณาจากปริมาณการผลิตและความต้องการใช้ภายในประเทศทั้งนี้ผู้ที่ต้องการนำเข้าต้องขอใบอนุญาตนำเข้า (Import License) จากรัฐบาลจีนและต้องเสียภาษีนำเข้าตามอัตราที่กำหนด

2.2 การนำเข้าอย่างพารามาเพื่อผลิตส่งออกสามารถนำเข้าได้เสรีโดยไม่มีโควตานำเข้าแต่ต้องเสียภาษีนำเข้าตามอัตราที่กำหนดอย่างไรก็ตามผู้ส่งออกที่นำเข้าอย่างพาราสามารถขอคืนภาษีนำเข้าได้อีกด้วย

3.) คู่แข่งในตลาดของพาราของจีนในปี 2543 ไทยครองส่วนแบ่งตลาดพาราในจีนมากที่สุดถึงร้อยละ 67 ของมูลค่าการนำเข้าพารารวมของจีน รองลงมาคือมาเลเซีย (ร้อยละ 13.5) เวียดนาม (ร้อยละ 7.6) และอินโดนีเซีย (ร้อยละ 6.3) ตามลำดับ

4.) ประเภทของพาราที่จีนนำเข้าจากไทยในปี 2543 พาราที่จีนนำเข้าจากไทยมากที่สุดคือยางแท่ง โดยมีสัดส่วนถึงร้อยละ 47 ของมูลค่าการนำเข้าพาราทั้งหมดจากไทย รองลงมาคือยางแผ่นรมควัน (ร้อยละ 41.8) โดยพาราส่วนใหญ่จีนนำเข้าไปเพื่อใช้ผลิตยางรถยนต์ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์: 2544)

สำหรับสถานการณ์ตลาดพาราโลกที่สำคัญมีดังนี้

การบริโภคยางในตลาดโลกความต้องการพาราในตลาดโลกในปี 2554 มีราว 10.97 ล้านตัน ขยายตัว 4.6% ผู้บริโภครายใหญ่ได้แก่จีน (3.75 ล้านตัน) อินเดีย (1.06 ล้านตัน) สหรัฐ (879,000 ตัน) และญี่ปุ่น (769,000 ตัน) โดยปัจจัยเกื้อหนุนที่สำคัญคืออุตสาหกรรมยานยนต์ที่เติบโตสูงในจีนและอินเดีย แนวโน้มความต้องการพาราในตลาดโลกจะยังคงขยายตัวสูงอย่างต่อเนื่องใน 10 ปีข้างหน้า โดยในปี 2558 คาดว่าจะมีความต้องการ 13.1 ล้านตัน และในปี 2563 จะเพิ่มเป็น 15.4 ล้านตัน ขณะที่ผลผลิตจะมีเพียง 13.8 ตัน จึงเป็นที่เกรงกันว่า อาจเกิดการขาดแคลนพาราในอนาคตอันใกล้

ในส่วนของจีนในปี 2553 จีนมีการบริโภคพารา 3.75 ล้านตัน แต่กลับมีผลผลิตในประเทศเพียง 20% ของความต้องการ และมีแนวโน้มลดต่ำกว่าความต้องการสูงยิ่งขึ้น จีนจึงต้องนำเข้าพาราเป็นหลัก และต้องเข้าไปลงทุนปลูกยางในเวียดนามด้วย ผู้บริโภคสำคัญในจีนเป็นอุตสาหกรรมผลิตยางรถยนต์คิดเป็น 70% ของการบริโภค รวมปัจจุบันจีนมีพื้นที่ปลูกยางรวมทั้งสิ้นกว่า 6.5 ล้านไร่ ผลิตพาราได้ 687,000 ตันต่อปี

สมาคมยางธรรมชาติของจีน (CNRA) คาดว่าอุปสงค์ยางพาราของในจีนปี 2558 จะพุ่งสูงเกิน 4.8 ล้านตันเฉพาะอุตสาหกรรมผลิตยางรถยนต์เพียงอุตสาหกรรมเดียวจะต้องการยางพารากว่า 3.3 ล้านตันในปี 2558

ตารางที่ 9 มูลค่ายางส่งออกแยกตามประเภท ปี2551-2556

หน่วย (Unit) : ล้านบาท (Million Baht)

รายการ (Types)	มูลค่า ในปี พ.ศ. (value)					
	2551 (2008)	2552 (2009)	2553 (2010)	2554 (2011)	2555 (2012)	2556 (2013)
ยางแปรรูปมาตรฐาน (Transformed rubber)						
ยางแผ่นรมควัน (RSS)	69,173.38	42,995.55	67,700.47	115,400.12	68,898.07	69,090.77
ยางแท่ง (TSR)	87,500.02	50,146.11	97,737.08	171,762.30	129,912.47	118,513.28
น้ำยางข้น (Concentrated latex)	46,110.52	40,638.64	35,143.69	76,632.76	61,506.47	53,886.43
อื่นๆ (Other)	20,844.33	12,483.30	48,681.26	19,523.42	9,836.84	7,798.49
รวม (Total)	223,628.25	146,263.60	249,262.50	383,318.60	270,153.85	249,288.97
ยางผสมสารเคมี (Compound rubber)	11,865.31	17,685.55	28,795.91	47,117.53	57,571.44	66,150.00
ผลิตภัณฑ์ยาง (Rubber products)						
ยางยานพาหนะ (Tyre for Motorcars)	66,591.44	68,726.08	82,285.75	111,659.04	104,650.20	103,926.30
ยางยืด (Elastic)	6,513.54	7,645.66	9,746.07	11,056.31	10,733.20	9,776.60
ถุงมือยาง (Glove)	28,017.27	28,623.33	30,445.53	34,382.14	36,456.70	32,494.30
อื่นๆ (Other)	31,100.83	19,009.07	33,833.71	38,315.83	107,979.66	16,582.00
รวม (Total)	132,223.08	124,004.14	156,311.06	195,413.32	259,819.76	162,779.20
รวมทั้งหมด (Total)	373,536.88	299,063.65	452,691.09	636,303.36	596,123.61	477,930.87

ที่มา: สถาบันวิจัยยาง Source: Rubber Research Institute Department of Agriculture

ตารางที่ 10 ปริมาณยางส่งออกไปยังต่างประเทศ ปีพ.ศ. 2542-2557

Export of Rubber By Country of Destination in 1999-2014

หน่วย / เมตริกตัน
(Unit / Metric Ton)

ปี	ญี่ปุ่น	จีน	สหรัฐฯ	มาเลเซีย	เกาหลีใต้	ยุโรป	อื่นๆ	รวม
Year	Japan	China	U.S.A	Malaysia	South Korea	Europe	Others	Total
2542 (1999)	509,701	243,318	236,382	154,913	157,215	240,700	344,110	1,886,339
2543 (2000)	505,233	417,638	329,504	243,708	136,387	231,178	302,505	2,166,153
2544 (2001)	43,5453	368,114	302,174	296,989	139,295	233,390	266,664	2,042,079
2545 (2002)	498,854	436,637	382,317	363,651	138,756	266,392	321,809	2,354,416
2546 (2003)	542,837	650,898	278,693	365,486	165,832	294,239	275,465	2,573,450
2547 (2004)	525,654	619,800	249,196	383,695	171,668	291,670	395,413	2,637,096
2548 (2005)	540,485	573,385	237,858	403,506	185,308	281,090	410,766	2,632,398
2549 (2006)	492,740	747,168	210,784	442,664	173,477	261,882	442,958	2,771,673
2550 (2007)	405,599	827,369	213,080	413,049	151,824	262,182	430,659	2,703,762
2551 (2008)	394,742	824,833	219,986	398,043	154,340	249,509	433,830	2,675,283
2552 (2009)	256,984	1,160,339	156,069	480,313	133,079	245,589	293,820	2,726,193
2553 (2010)	346,302	1,128,553	177,859	443,000	171,530	268,693	330,510	2,866,447
2554 (2011)	333,669	1,274,188	205,410	344,589	186,634	223,938	383,953	2,952,381
2555 (2012)	269,418	1,630,322	172,577	353,501	181,403	179,302	334,809	3,121,332
2556 (2013)	281,091	2,075,776	145,638	421,408	183,466	205,498	352,064	3,664,941
2557 (2014)	256,578	2,142,199	146,794	406,025	188,675	231,053	399,325	3,770,649

ที่มา: สถาบันวิจัยยางกรมวิชาการเกษตร

3.1.4 ภาพรวมอุตสาหกรรมยางพาราไทย

การวิเคราะห์SWOT ในอุตสาหกรรมยางพาราของไทย

1. ด้านวัตถุดิบ

จุดแข็ง

- 1.) ไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกยางพาราเป็นอันดับหนึ่งของโลกเพราะมีการปลูกยางเป็นจำนวนมากและมีการเกษตรกรรมสวนยางมาเป็นเวลานานแล้ว
- 2.) ไทยมีพื้นที่เพาะปลูกที่เหมาะสมทั้งทางใต้ทางตะวันออกและทางใต้ทำให้มีการผลิตยางได้ในหลายเดือนในรอบปีดีกว่าแหล่งเพาะปลูกในจีน
- 3.) ไทยมีแรงงานกรีดยางจำนวนมากและค่าแรงถูกกว่าประเทศคู่แข่งที่ส่งสินค้าขายในจีนเช่นมาเลเซีย

โอกาส

- 1.) ประเทศคู่แข่งเช่นมาเลเซียลดพื้นที่ทางการผลิตยางประเทศอินโดนีเซียมีปัญหาทางการเมืองรวมทั้งพื้นที่ในจีนที่มีภาวะคุกคามจากภัยธรรมชาติเช่นอากาศหนาวเย็นหรือพายุมรสุม
- 2.) โอกาสที่จีนจะพัฒนาสวนยางเป็นไปได้อย่างยากและไม่คุ้มกับการลงทุนทำให้จีนต้องมีการนำเข้าอย่างต่อเนื่อง

ภาวะคุกคาม

- 1.) ยางที่ผลิตในเวียดนามเป็นยางใหม่คุณภาพดีมีพันธุ์ของต้นยางที่ดีและราคาถูก

2. กระบวนการผลิต

จุดแข็ง

- 1.) ยางแผ่นของไทยได้มาตรฐานระดับโลกเพราะมีความยืดหยุ่นสูงและมีคุณภาพตรงความต้องการของจีนในการนำยางแผ่นเพื่อผลิตยางล้อตามเทคโนโลยีการผลิตของจีน
- 2.) น้ำยางไทยมีคุณภาพดีทัดเทียมกับคู่แข่งอื่นๆแต่มีราคาถูกกว่า
- 3.) ไทยสามารถสลับเปลี่ยนชนิดยางที่ผลิตระหว่างยางแท่งและยางแผ่นให้ตรงความต้องการของผู้ซื้อ
- 4.) ต้นทุนการทำสวนยางถูกกว่าจีนเพราะจีนปลูกในเขตภูเขาหรือเขตหนาวรวมถึงบริเวณเกาะไหหลำที่มีพายุเข้าบ่อยซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการดูแลสูง

5.) มีเทคโนโลยีทำ dipping product ที่ดีที่สุดในโลกและทัดเทียมกับมาเลเซียในขณะที่จีนนั้นไม่มีศักยภาพในสินค้านี้

6.) มีหน่วยงานวิจัยภาครัฐสนับสนุนการพัฒนาสูงยาง

7.) การแพทย์จีนเจริญขึ้นและมีความต้องการใช้ถุงมืออย่างมากขึ้น

จุดอ่อน

1.) มีการพุงราคาจากภาครัฐทำให้อุตสาหกรรมยางขึ้นต้นอ่อนแอ

2.) โครงสร้างภาษีไม่เหมาะสมที่จะทำผลิตภัณฑ์ยางแปรรูปในประเทศ

3.) ขาดแคลนบุคลากรในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาง

4.) การจัดทำมาตรฐานสินค้าเช่นยางแท่งตกเป็นรองมาเลเซีย

5.) กระบวนการจัดชั้นยางแผ่นยังขาดหลักการทางวิทยาศาสตร์ทำให้คุณภาพไม่สม่ำเสมอ

6.) แรงงานกรีดยางของไทยจะมีปริมาณผันผวนมากเนื่องจากถ้ามีอุตสาหกรรมที่ให้ผลตอบแทนดีกว่าก็จะเกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างรวดเร็วทำให้การบริหารแรงงานทำได้ลำบาก

โอกาส

1.) สร้างให้ไทยเป็นฐานในการผลิต dipping product ของโลกเพราะมีวัตถุดิบจำนวนมากอยู่แล้ว

2.) อุตสาหกรรมล้อยางในจีนโตเร็วไปพร้อมกับระบบเศรษฐกิจและการคมนาคมทางบกผ่านการขยายเครือข่ายทางถนนของจีน

3.) จีนเป็นประเทศที่ใช้ยางเป็นอันดับหนึ่งของโลกและมีการผลิตในประเทศไม่พอต่อการบริโภคต้องพึ่งพาการนำเข้าโดยเฉพาะมีไทยเป็นผู้ส่งออกอันดับ 1 ให้กับจีน

ภาวะคุกคาม

1.) อินโดนีเซียมีพื้นที่เพาะปลูกยางจำนวนมากและพร้อมที่จะส่งออกหากมีการบริหารทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีเสถียรภาพ

2.) เวียดนามมีการเรียนรู้การผลิตเทคโนโลยีทางด้านยางจากฝรั่งเศสและมาเลเซียทำให้มียางคุณภาพดี

1. อุตสาหกรรมยางแผ่นรมควันและยางแท่ง

ปัจจุบันประเทศไทยเป็นผู้ผลิตยางแผ่นรมควันรายใหญ่ของโลก โดยชาวสวนยางพาราของไทยยังนิยมแปรรูปน้ำยางสดให้เป็นยางแผ่นดิบเนื่องจากสวนยางพาราของไทยส่วนใหญ่เป็นสวนขนาดเล็กมีผลผลิตไม่มากนักเมื่อกรีดยางแล้วจึงนิยมแปรรูปเป็นยางแผ่นดิบแล้วเก็บไว้จนมากพอที่จะนำไปขายให้กับพ่อค้าหรือโรงงานรมควันทั่วไปทำให้โครงสร้างทางการผลิตยางพาราของไทยเป็นการผลิตยางแผ่นมากกว่ายางชนิดอื่นๆถึงแม้ว่าในช่วงหลังตั้งแต่ปีพ.ศ. 2530 เป็นต้นมา ชาวสวนยางพาราจะขายเป็นน้ำยางสดเข้าโรงงานผลิตยางชั้นมากขึ้นแต่ก็ยังเป็นสัดส่วนที่น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับการผลิตยางแผ่น

สวนยางแผ่นนั้นการผลิตเริ่มจากประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นประเทศแรกที่พัฒนากรรมวิธีการผลิตยางพาราซึ่งเป็นยางแผ่นหรือยางเครพมาเป็นยางแท่งตามด้วยประเทศอินโดนีเซียและประเทศไทยโดยยางแท่งที่ผลิตจาก3ประเทศผู้ผลิตหลักจะต้องผ่านการทดสอบและอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของสินค้าตลอดจนมีการปรับปรุงคุณภาพให้ตรงความต้องการของผู้ใช้

สำหรับประเทศไทยเริ่มมีการส่งเสริมให้มีการผลิตยางแท่งตั้งแต่ปีพ.ศ. 2511 เป็นต้นมา โดยโรงงานยางแท่งแห่งแรกก่อตั้งอยู่ในภาคใต้ที่จังหวัดภูเก็ตและจังหวัดนราธิวาสในระยะเริ่มต้นยางแท่งมีชื่อเรียกทางการว่า TTR ซึ่งย่อมาจากคำว่า Thai Tested Rubber ต่อมาในปีพ.ศ. 2539 ได้มีการเปลี่ยนชื่อเรียกเป็นSTR หรือย่อมาจากคำว่าStandard Thai Rubber

2. อุตสาหกรรมน้ำยางข้น

ประเทศไทยเริ่มมีการผลิตน้ำยางข้นอย่างจริงจังเมื่อประมาณปีพ.ศ. 2510 ถึง 2511 และมีการขยายตัวอย่างก้าวกระโดดตั้งแต่ปีพ.ศ. 2529 เป็นต้นมาเนื่องจากมีการค้นคว้าวิทยาการสมัยใหม่ที่สามารถนำน้ำยางข้นไปใช้ผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราชนิดอื่นๆได้มากยิ่งขึ้นประกอบกับการระบาดของโรคเอดส์ทำให้ความต้องการใช้ถุงยางอนามัยและถุงมือทางการแพทย์ขยายตัวมากนอกจากนี้ในช่วงปีพ.ศ. 2541 อุตสาหกรรมการผลิตถุงยางอนามัยในประเทศขยายตัวมากเนื่องจากมีการย้ายหลักรฐานการผลิตเข้ามาในประเทศไทยส่งผลต่อเนื่องให้ความต้องการน้ำยางข้นซึ่งเป็นวัตถุดิบเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก (อมรรัตน์จันง, 2551, 49)

ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกน้ำยางชั้นอันดับหนึ่งของโลกซึ่งมีมูลค่าการส่งออก 44,073.2 ล้านบาทมูลค่าการส่งออกยางแท่ง 53,324.8 ล้านบาทและมูลค่าการส่งออกยางแผ่นรมควัน 40,661.4 ล้านบาท (เดือนเมษายนพ.ศ. 2553) ดังนั้นในปีพ.ศ. 2553 อัตราการใช้กำลังการผลิตน้ำยางชั้นเฉลี่ยร้อยละ 30 ของกำลังการผลิตรวม

1.) การผลิต

น้ำยางชั้นเป็นวัตถุดิบสำคัญของการผลิตผลิตภัณฑ์จุ่มแบบพิมพ์เช่นถุงมือถุงโป่งถุงยางอนามัยห้วนมยางและอุปกรณ์ทางการแพทย์เป็นต้นและผลิตภัณฑ์ยางฟองน้ำสายยางยืดแบบกลมท่อยางและกาว (สมาคมน้ำยางชั้น,2553)

2.) วัตถุดิบ

วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตน้ำยางชั้นคือน้ำยางสดโดยปกติเมื่อชาวสวนกรีดยางได้น้ำยางแล้วจะนำน้ำยางไปแปรรูปเป็นยางแผ่นดิบแต่จากการขยายตัวของตลาดน้ำยางชั้นซึ่งต้องใช้น้ำยางสดเป็นวัตถุดิบทำให้เกิดจุดรับซื้อน้ำยางกระจายตามแหล่งปลูกยางเพิ่มมากขึ้นและเกษตรกรหลายพื้นที่เลิกทำยางแผ่นดิบหันมาขายน้ำยางสดแทน

น้ำยางสด (Latex) ที่ได้จากการกรีดออกจากต้นยางใหม่ๆจะอยู่ในสภาพที่เรียกว่าColloids ซึ่งประกอบด้วยส่วนที่สำคัญดังนี้

- ส่วนที่เป็นน้ำ (Watery) ส่วนนี้ทำหน้าที่เป็นตัวกลาง (Medium) ของ (Colioids) มีอยู่ประมาณร้อยละ 60ของน้ำยางบริสุทธิ์

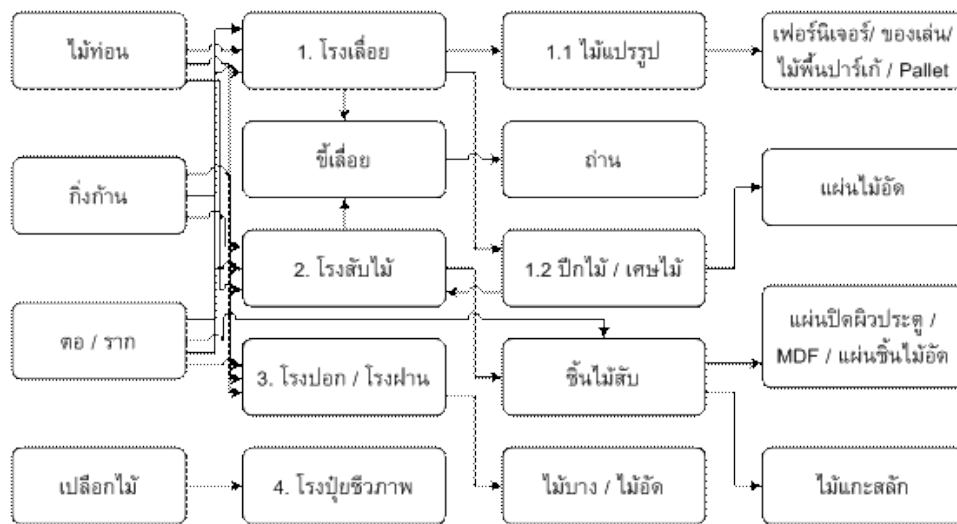
- ส่วนที่เป็นของแข็งแต่ไม่ใช่ยาง (Non-rubber-solid) มีอยู่ทั้งสิ้นประมาณร้อยละ5

- ส่วนที่เป็นยาง (Rubber Hydrocarbon) เป็นส่วนที่นำไปใช้ประโยชน์ได้โดยส่วนนี้มีอยู่ในน้ำยางในปริมาณตั้งแต่ร้อยละ22ถึง48ขึ้นอยู่กับพันธุ์อายุระบบกรีดยางและฤดูกาลดังนั้นในการซื้อขายน้ำยางสดจึงคิดปริมาณจากน้ำหนักหรือปริมาณส่วนที่เป็นยางที่เรียกว่าDRC หรือDry Rubber Content แต่เพียงอย่างเดียวโดยทั่วไปแล้วน้ำยางสดจะมีส่วนเป็นยางหรือDRC เฉลี่ยประมาณร้อยละ35

น้ำยางสดจะเริ่มเสียสภาพหรือเริ่มบูดตั้งแต่ น้ำยางถูกกรีดออกจากลำต้นและระยะเวลาที่พอค้าคนกลางจะรวบรวมน้ำยางให้มีปริมาณเพียงพอต่อการนำส่งในแต่ละครั้งอาจมากกว่า1 วันซึ่งจะทำให้ น้ำยางนั้นจับตัวเป็นก้อน

เสียหายได้ ดังนั้นพ่อค้าคนกลางจึงจำเป็นต้องใช้สารเพื่อรักษาสภาพให้น้ำยางคงความสดไว้ซึ่งจะสามารถรักษา สภาพได้นาน 5 ถึง 7 วัน (อมรรัตน์จาง, 2551, 50)

3. อุตสาหกรรมไม้ยางพาราแปรรูป

ประโยชน์ของต้นยางพารา (ที่มา: สมาคมธุรกิจไม้ยางพารา)

ประเทศไทยถือได้ว่าเป็นผู้ปลูกยางพารามากที่สุดในโลกและมีการนำไม้ยางพารามาใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นส่งผลให้อุตสาหกรรมต่อเนื่องของไม้ยางพาราเกิดขึ้นในประเทศเป็นจำนวนมากโดยอุตสาหกรรมไม้ยางพาราครอบคลุมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับไม้ยางพาราอย่างครบวงจรซึ่งประกอบด้วยอุตสาหกรรมย่อย 3 ส่วน

1) อุตสาหกรรมต้นน้ำ (Primary Industry) เริ่มต้นจากการปลูกสร้างสวนโดยเลือกปลูกพันธุ์ยางพาราที่ให้เนื้อไม้ได้ดีการโค่นต้นยางพาราในสวนยางพาราการเลื่อยไม้เป็นท่อน (log) การชักลากไม้ออกจากสวนและการขนส่งไม้จากสวนไปยังโรงเลื่อยไม้มูลค่าของอุตสาหกรรมต้นน้ำจะเริ่มนับตั้งแต่ชาวสวนยางพาราขายไม้ในสวนยางพาราการโค่นไม้ยางพาราการชักลากไม้การเลื่อยไม้เป็นท่อนและการขนส่งไม้จากสวนยางพาราจนถึงโรงเลื่อยไม้

2) อุตสาหกรรมกลางน้ำ (Secondary Industry) ประกอบด้วยโรงเลื่อยไม้โรงอบไม้โรงงานผลิตแผ่นชิ้นไม้อัดและแผ่นใยไม้อัดเริ่มต้นจากการแปรรูปไม้ท่อนให้เป็นไม้แผ่นตามขนาดที่ต้องการและการแปรรูปไม้ขนาดเล็กเช่นปีกไม้ซีเลื่อยจี้กบให้เป็นแผ่นชิ้นไม้อัด (particleboard) และแผ่นใยไม้อัด (Fiberboard)

3) อุตสาหกรรมปลายน้ำ (tertiary Industry) ประกอบด้วยกลุ่มผลิตเฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วนกับกลุ่มผลิตเครื่องเรือนอุตสาหกรรมปลายน้ำจะนำไม้ยางพาราแปรรูปแผ่นชิ้นไม้อัดและแผ่นใยไม้อัดมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปเช่นเฟอร์นิเจอร์เครื่องใช้ภายในบ้านอุปกรณ์ก่อสร้างกรอบรูปแกะสลักของเล่น ฯลฯ เพื่อส่งขายทั้งภายในและต่างประเทศ

จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ประเทศไทยส่งออกเฟอร์นิเจอร์และผลิตภัณฑ์ไม้จำหน่ายทั่วโลกและมีมูลค่าการส่งออกต่อเนื่องเกือบทุกปีเมื่อพิจารณาตามผลิตภัณฑ์พบว่ามูลค่าการส่งออกไม้และผลิตภัณฑ์ไม้มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 12 ต่อปีขณะที่มูลค่าการส่งออกเฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วนมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 7 ต่อปี

การผลิต

โรงงานไม้ยางพาราในภาคใต้โดยจังหวัดที่มีโรงงานไม้ยางพาราแปรรูปมากที่สุดได้แก่จังหวัดสุราษฎร์ธานีรองลงมาคือจังหวัดนครศรีธรรมราชสงขลาและจังหวัดตรังโรงงานแปรรูปยางพาราในภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดเล็กไม่มีกระบวนการอัดน้ำยางและอบแห้งไม้ยางพาราขณะที่โรงงานแปรรูปไม้ยางพาราขนาดใหญ่มีกระบวนการตั้งแต่การเลื่อยการแปรรูปจนถึงการอัดน้ำยางและอบแห้งนั้นไม้จำนวนมากและส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานที่ผลิตเพื่อการส่งออกปัจจุบันอุตสาหกรรมไม้ยางแปรรูปมีอัตราการใช้จ่ายการผลิตประมาณร้อยละ 60

วัตถุดิบ

วัตถุดิบหลักของอุตสาหกรรมไม้ยางแปรรูปคือไม้ยางพาราที่มีอายุมากซึ่งให้ปริมาณน้ำยางต่ำไม่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจในการกรีดยางทำให้เกษตรกรต้องโค่นต้นยางพาราแล้วปลูกทดแทนในแต่ละปีประเทศไทยสามารถตัดโค่นไม้ยางพารา (ไม่รวมในเขตป่าสงวน) เพื่อปลูกทดแทนได้ปีละ 300,000 ไร่ขึ้นกับนโยบายและเงินทุนสงเคราะห์ของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สทย.) ซึ่งเป็นผู้ให้ทุนสงเคราะห์ในรูปแบบของค่าแรงและวัสดุที่จำเป็นในการสร้างสวนยางพาราใหม่ทดแทนสวนยางพาราที่โค่นออกไป

4. อุตสาหกรรมถุงมือยาง

อุตสาหกรรมถั่วมือยางเป็นอุตสาหกรรมที่เน้นผลิตเพื่อส่งออกเป็นหลักสามารถนำรายได้เข้าสู่ประเทศปีละ 20,000 ล้านบาทในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา มูลค่าการส่งออกถั่วมือยางมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 13.7

การผลิตถั่วมือยางในประเทศไทยเกิดขึ้นเมื่อประมาณ 20 ปีที่ผ่านมาจากเดิมที่ต้องนำเข้าเพื่อการบริโภคภายในประเทศประกอบกับคุณภาพของถั่วมือยางในประเทศไทยยังไม่เป็นที่ยอมรับเท่ากับถั่วมือยางที่ผลิตจากต่างประเทศต่อมารัฐบาลให้การสนับสนุนลงทุนอุตสาหกรรมถั่วมือยางจึงมีผู้ประกอบการจากต่างประเทศเข้ามาลงทุน โดยเฉพาะจากประเทศมาเลเซียและได้นำเทคโนโลยีการผลิตถั่วมือยางเข้ามาด้วยส่งผลให้ปีพ.ศ. 2529 เป็นต้นมาประเทศไทยสามารถผลิตถั่วมือยางเพื่อส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศได้มากขึ้นประกอบกับมีความต้องการของตลาดต่างประเทศสูงขึ้นมากสาเหตุมาจากปัญหาโรคเอดส์เริ่มระบาดจึงส่งผลดีต่อการส่งออกดังกล่าว

การผลิต

อุตสาหกรรมถั่วมือยางเป็นอุตสาหกรรมที่มีผู้ผลิตจำนวนมากรายและร้อยละ 90 ของการผลิตเป็นการผลิตเพื่อส่งออกต่างประเทศซึ่งส่วนใหญ่เป็นการรับจ้างผลิตภายใต้เครื่องหมายการค้าของลูกค้าและในปัจจุบันมีโรงงานผลิตถั่วมือยางประมาณ 20 โรงงานทั่วประเทศไทย

ผู้ผลิตถั่วมือยางสามารถแบ่งกลุ่มการผลิตได้เป็น 2 กลุ่มคือ โรงงานขนาดใหญ่ซึ่งเป็นการลงทุนโดยบริษัทข้ามชาติที่ต้องใช้เงินในการลงทุนจำนวนมากและโรงงานขนาดย่อมและขนาดกลางซึ่งเป็นกิจการที่ลงทุนโดยคนไทยหรือเป็นการร่วมทุนกับชาวต่างชาติเช่นประเทศไต้หวันมาเลเซียญี่ปุ่นสหรัฐอเมริกาฮ่องกง เป็นต้น

วัตถุดิบ

วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตถั่วมือยางคือน้ำยางข้นแต่อย่างไรก็ตามในช่วงระยะเวลา 4 ถึง 5 ปีที่ผ่านมา ราคาของน้ำยางข้นก็ยังคงผันผวนต่อมาในปีพ.ศ. 2549 มีการเปลี่ยนวัตถุดิบในการผลิตจากยางพาราเป็นยางสังเคราะห์ และในปีพ.ศ. 2552 มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดโดยมีการใช้ยางสังเคราะห์เป็นวัตถุดิบในการผลิตกว่า 40 เปอร์เซ็นต์เนื่องจากราคารายพาราที่ราคาแพงมากเกินไปโรงงานผลิตจึงต้องปรับสูตรในการผลิตใหม่แต่ยังคงใช้เครื่องจักรในการผลิตเหมือนเดิมและหากว่าราคารายพาราเพิ่มราคาสูงขึ้นไปอีกจะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมถั่วมือยางเป็นอย่างมากและในปีพ.ศ. 2553 ราคาน้ำยางข้นที่ตลาดกรุงเทพมหานคร 77.98 บาท (เดือนเมษายนพ.ศ. 2553)

ปัจจุบันโรงงานผลิตถุงมือยางประมาณร้อยละ 90 ผลิตถุงมือยางประเภทExamination glove ที่ใช้ในการตรวจโรคเนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ผลิตง่ายที่สุดใช้เวลาในการผลิตสั้นและเป็นที่ต้องการของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ (ธนาคารแห่งประเทศไทยสำนักงานภาคใต้)

3.2 สถานการณ์ยางพาราของประเทศไทย

3.2.1 ด้านการผลิตยางพาราของจีน

จีนผลิตยางพาราได้ปีละประมาณ 4.5 แสนตัน (ปี 2540-2544) ในแถบมณฑลไหหนานยูนนานฟูเจียน กวางตุ้งและกวางสีในขณะที่มีความต้องการยางพาราปีละประมาณ 8.5-9.5 แสนตันและมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องดังนั้นจึงต้องนำเข้ายางพาราจากต่างประเทศไม่น้อยกว่า 4 แสนตันต่อปี

ตารางที่ 11 การผลิต นำเข้าและการบริโภคยางพาราของจีน

หน่วย : ตัน

ปี	การผลิต	การนำเข้า	การบริโภค
2540	440,000	470,000	910,000
2541	450,000	390,000	840,000
2542	460,000	390,000	850,000
2543	445,000	635,000	1,080,000
2544	*450,000	760,000	1,210,000

หมายเหตุ : * ตัวเลขประมาณการ

ที่มา : องค์การศึกษาระหว่างประเทศและสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

จีนเริ่มปลูกยางพาราตั้งแต่ปี 2447 ในมณฑลกวางตุ้ง (Guangdong) แต่มีการพัฒนาอย่างจริงจังในปี 2494 โดยขยายพื้นที่ปลูกยางพาราไปยังมณฑลไหหลำ (Hainan) รวมถึงมณฑลยูนนาน (Yunnan) และกวางสี (Guangxi) ทางตอนใต้ของประเทศ จากนั้นขยายไปสู่มณฑลฟูเจียน (Fujian) ทางตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศ โดยแหล่งปลูกยางที่สำคัญ คือ เกาะไหหลำ และ เขตสิบสองปันนา (Xishuangbanna Prefecture) ในมณฑลยูนนาน ปัจจุบัน การปลูกยางในมณฑลกวางตุ้งนั้นมีน้อยลง เพราะมีการปลูกพืชอื่น ๆ ที่มีผลตอบแทนสูงกว่ามา

ทดแทน โดยจีนมีการปลูกยางในมณฑลยูนนานร้อยละ 24 กวางตุ้งร้อยละ 11.7 และเกาะไหหลำประมาณร้อยละ 6

ในช่วงหลังผลผลิตยางพาราของจีนเริ่มจะอึมครึม เพราะต้นทุนการผลิตของจีนสูง เนื่องจากสถานที่ปลูกของจีนอยู่นอกเขต Traditional Zone ทำให้การเติบโตของยางไม่ดี เช่นที่เกาะไหหลำมีมรสุมทำให้ต้นยางโคนบ่อย ที่มณฑลยูนนานมีน้ำค้างแข็งตัวในฤดูหนาวจึงทำลายหน้ายางและพื้นที่เป็นภูเขาสูงกว่า 600 เมตรเหนือระดับน้ำทะเลที่เหมาะสมแก่การปลูกยาง อีกทั้งต้องปลูกยางแบบขั้นบันได (ทางเชียงรายและน่านจึงปลูกได้ดีกว่า) นอกจากนั้นทางตอนใต้ของจีนส่วนใหญ่ยังเป็นพื้นที่ปลูกผลไม้ เช่น ที่กวางเจา ซึ่งการปลูกผลไม้ให้ผลตอบแทนสูงกว่าจึงไม่นิยมปลูกยาง ดังนั้นสรุปแล้วพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการปลูกยางของจีนมีน้อยและการปลูกยังมีต้นทุนสูง ทำให้ผลผลิตยางธรรมชาติมีจำนวนน้อยและจำกัด

ตารางที่ 12 ปริมาณผลผลิตยางพาราของจีน

หน่วย : พันตัน

ปี	จีน	ไทย	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	อินเดีย	เวียดนาม	รวมทั้งโลก
2539	430	1,970	1,527	1,083	-	-	6,440
2540	444	2,033	1,505	971	-	-	6,460
2541	450	2,076	1,714	886	591	219	6,840
2542	460	2,155	1,599	769	620	237	6,810
2543	478	2,346	1,556	615	627	258	6,810
2544	486	2,614	1,683	545	611	291	6,979

ที่มา : ข้อมูลปี 2539-2543 ของจีนไทยอินโดนีเซียมาเลเซียและรวมทั้งโลกมาจากInternational Rubber Study Group เดือนธันวาคม 2544

สาเหตุที่จีนมีต้นทุนการผลิตยางธรรมชาติสูงเนื่องจากสาเหตุหลายประการได้แก่

1.) พื้นที่ปลูกยางธรรมชาติสำคัญของจีนคือที่เกาะไหหลำและเขตสิบสองปันนา (Xishuangbanna) ในยูนนานอยู่ในบริเวณที่บางครั้งต้องประสบกับภาวะอุณหภูมิต่ำไม่เหมาะสมกับการเติบโตของยางทำให้กว่าที่ยางจะโตจนกรีดยางได้ยาวนานกว่าปกติที่กินเวลา 5 – 6 ปีเป็น 7 – 8 ปีทำให้เสียโอกาสการหารายได้จากการปลูกพืชชนิดอื่น

2.) มีโอกาสสูงที่จะไม่ได้ผลตอบแทนจากการปลูกยางเนื่องจากต้นยางถูกโคนล้มจากลมพายุต้นยางตายจากสภาพน้ำค้างแข็งตั้งแต่ยังไม่ให้ผลผลิตหรือยางที่เก็บได้เสียหายจากอากาศหนาวโดยเฉพาะในบริเวณเขตสิบสองปันนา (Xishuangbanna) ที่เพิ่งพบกับสภาพอากาศหนาวมาก

3.) โครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมโยงพื้นที่ปลูกยางทุกที่กับโรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้ยางเป็นวัตถุดิบขาดความพร้อมและค่าขนส่งยางไปขายในส่วนอื่นๆของจีนก็แพง

4.) ที่เขตสิบสองปันนา (Xishuangbanna) ในยูนนานสามารถกรีดยางได้เพียงปีละ7เดือนน้อยกว่าที่เกาะไหหลำที่สามารถกรีดยางได้9 – 10เดือน

5.) การผลิตยางของจีนยากที่จะรักษาคุณภาพให้สม่ำเสมอเนื่องจากมีวิธีการเก็บน้ำยางแตกต่างกันไป และต้องขนส่งเป็นระยะทางไกลกว่าจะถึงโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปยางโรงงานทำล้อยางส่วนใหญ่จะอยู่ที่เซี่ยงไฮ้และต้าเหลียนซึ่งห่างไกลออกไปมาจากแหล่งยางธรรมชาติของจีน(ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ)

3.2.2 ปริมาณการบริโภคยางของประเทศจีน

ปริมาณการบริโภคยางพาราของจีนในปี2543มีอัตราการเติบโตอย่างมากจากการเติบโตทางเศรษฐกิจ การลงทุนด้านสาธารณูปโภคและการกระตุ้นการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเป็นผลดีต่อทุกอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมยางที่ได้รับผลจากการที่มีรถยนต์มากขึ้นทำให้มีการใช้ล้อยางมากขึ้นความต้องการยางธรรมชาติจึงเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว

จีนมีความต้องการยางธรรมชาติเป็นจำนวนมากในการผลิตยางล้อที่มีทั้งยางรถจักรยานยนต์ยางรถจักรยานและยางรถยนต์ส่วนผลิตภัณฑ์ยางมียางรัดของท่อยางรองเท้ายางและยางรัดกางเกงหรือชุดชั้นในซึ่งการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดต้องการวัตถุดิบต่างกันคือ

- ยางแท่งและยางแผ่นใช้ในการผลิตยางล้อเป็นส่วนประกอบในmold เพื่อผลิตส่วนประกอบรถยนต์และconsumer product เช่นขอบประตูหน้าต่างยางรองคอสะพานเป็นต้น

- น้ำยางข้นใช้ในการผลิตถุงมือยางพื้นรองเท้าหมอนฟูกาวเป็นต้น

การใช้ยางธรรมชาติเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์ยางทั้งหมดของจีนนั้นแบ่งได้เป็น2ตลาดหลักคือตลาดเพื่อใช้ในการทำท่อยางและตลาดเพื่อใช้ในการทำยางล้อ โดยสามารถแบ่งได้เป็นยางล้อจำนวนร้อยละ60ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ40เป็นยางอื่นๆเช่นท่อยางเทปยางสายยางปะเก็นน้ำมันและยางแท่นกันสะเทือนเป็นต้น

การใช้ยางธรรมชาติในอุตสาหกรรมการผลิตยางล้อในจีน

จีนมีความต้องการยางธรรมชาติเป็นจำนวนมากในการผลิตยางล้อที่ประกอบด้วยยางรถจักรยานยนต์ ยางรถจักรยานและยางรถยนต์โดยยางรถยนต์แยกเป็นยางรถบรรทุกยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลยางรถที่ใช้ในการเกษตรและยางล้อเครื่องบินซึ่งปัจจุบันจีนสามารถผลิตยางยานพาหนะได้มากกว่า1,200ชนิดโดยมีมาตรฐานถึง8,500มาตรฐาน ซึ่งมณฑลที่มีการผลิตยางล้อมากที่สุดในปี2538 อยู่ที่ Shandong คิดเป็นร้อยละ45.2ของการผลิตยางล้อทั้งประเทศรองลงมาคือมณฑลกว่างตุงร้อยละ15.8เซี่ยงไฮ้ร้อยละ13.4ฟูเจียนร้อยละ13.1เจียงซูร้อยละ10.6ยูนนานร้อยละ1.5และไหหลำร้อยละ0.4

จีนผลิตในปี2543สัดส่วนการผลิตยางเรเดียลจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ35ซึ่งถือว่ามี การขยายตัวอย่างรวดเร็ว เพราะการขยายตัวของการลงทุนจากบริษัทผลิตยางเรเดียลของจีนเองและจากต่างประเทศเช่นบริดจสโตน มิซลินและก๊อคเซียร์

ในปี2543 -2544จำนวนรถยนต์ของจีนเพิ่มขึ้น2.3ล้านคัน โดยเป็นรถโดยสาร1.25-1.28ล้านคัน โดยเป็นการใช้ยางรถโดยสารเพิ่มขึ้น60.3ล้านเส้นและยางเรเดียล40ล้านเส้นและจากสถิติของInternational Rubber Study Group ดังตารางที่20พบว่าจีนมีการผลิตยางรถยนต์ซึ่งรวมทั้งรถส่วนตัวและรถบรรทุกจำนวน121.60ล้านเส้นในปี2543ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นใน3ไตรมาสแรกของปี2544เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี2543ด้วยและในปี 2544มีการประมาณการว่าจะมีการผลิตล้อยางไม่ต่ำกว่า135ล้านเส้น

ในการผลิตยางล้อนั้นในอดีตนิยมใช้ยางแผ่นในการผลิต โดยยางแผ่นที่ใช้เป็นยางแผ่นคุณภาพต่ำ(ยางแผ่นเกรด3 ซึ่งเป็นยางแผ่นเกรดที่ไทยสามารถผลิตได้มากที่สุด) แต่ในปัจจุบันเริ่มมีการเปลี่ยนมาใช้ยางแท่งในการผลิตยางรถยนต์มากขึ้นเนื่องจากโรงงานผลิตยางรถยนต์สมัยใหม่สามารถใช้ทั้งยางแท่งและยางแผ่นรมควัน เป็นวัตถุดิบต่างจากเทคโนโลยีสมัยเก่าที่เน้นการใช้ยางแผ่นรมควันมากกว่าการเติบโตของอุตสาหกรรมล้อยางนี้ ขึ้นอยู่กับ2 องค์ประกอบหลักคือนโยบายทางด้านคมนาคมของจีนที่เกี่ยวกับการสร้างถนนเชื่อมโยงโดยเฉพาะระหว่างเมืองและมณฑลต่างๆและนโยบายสนับสนุนอุตสาหกรรมยานยนต์เพื่อให้เป็นพาหนะของประชาชนที่มีอำนาจในการซื้อ

การนำเข้ายางธรรมชาติของจีนจากไทย

การนำเข้ายางธรรมชาติของจีนส่วนใหญ่มาจากประเทศไทยโดยในปี 2544 จีนมีการนำเข้ายางธรรมชาติจากไทยจำนวน 605,066 ตันจากการนำเข้าทั้งหมด 983,647 ตันซึ่งคิดเป็นร้อยละ 61.51 ของการนำเข้ายาง

ธรรมชาติทั้งหมดของเงินยางธรรมชาติที่จีนนำเข้าจากไทยมากที่สุดคือยางแผ่นรมควันรองลงมาคือยางธรรมชาติที่กำหนดไว้ทางเทคนิคน้ำยางธรรมชาติในรูปอื่น

ไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกยางธรรมชาติไปยังจีนที่สำคัญมากที่สุด โดยจีนนำเข้ายางแผ่นรมควันจากไทยถึงร้อยละ 90 ของปริมาณการนำเข้ายางแผ่นรมควันทั้งหมดรองลงมาคือนำเข้าน้ำยางข้นจากไทยร้อยละ 76 ของปริมาณการนำเข้าน้ำยางข้นทั้งหมดส่วนยางธรรมชาติในรูปอื่นๆจีนนำเข้าจากไทยประมาณร้อยละ 40 ของปริมาณการนำเข้ายางชนิดนั้นๆทั้งหมด

ซึ่งจีนมีความต้องการในการนำเข้ายางเพิ่มขึ้นอีกมากในอนาคตและปริมาณการผลิตในประเทศมีน้อยกว่าร้อยละ 50 ของความต้องการใช้ดังนั้นจีนจึงไม่มีทางเลือกและต้องพึ่งพาการนำเข้าซึ่งคู่ค้าที่สำคัญที่สุดของจีน โดยเฉพาะยางแผ่นรมควันและน้ำยางข้นคือไทย

การส่งออกยางของไทยไปยังจีนส่วนใหญ่จะไปขึ้นท่าที่เซี่ยงไฮ้ชิงเต่า(ซึ่งเป็นท่าเรือขนส่งยางไปยังซานตงที่ได้โควตาการนำเข้ายางจำนวนมากเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมรถยนต์) เจียงตูและต้าเหลียน (มีโรงงานของกู๊ดเยียร์) โดยบางส่วนไปที่เซี่ยเหมิน(ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ)

3.2.3 ภาพรวมอุตสาหกรรมยางพาราของจีน

ประเทศจีนเป็นประเทศที่ผลิตยางรมมากที่สุดในโลกและเป็นประเทศที่ใช้ยางพารามากที่สุดในโลกคิดเป็น 30% ของการบริโภคยางทั่วโลกหลายปีมานี้จีนมีปริมาณยางพาราไม่เพียงพอสำหรับใช้ในประเทศจึงต้องอาศัยการนำเข้าปัจจุบันยางรมกว่าร้อยละ 70 ผลิตโดยยางพาราจากต่างประเทศในปี 2013 จีนมีปริมาณการผลิตยางพาราธรรมชาติประมาณ 8.56 แสนตันในขณะที่เดียวกันพื้นที่ปลูกยางพาราในประเทศจีนเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากอุตสาหกรรมรถยนต์เติบโตอย่างรวดเร็วโดยแหล่งผลิตของจีนคือมณฑลไห่หนานและหยุนหนานนอกจากนี้จีนกำลังเร่งลงทุนเพาะปลูกยางพาราในประเทศเพื่อนบ้านของประเทศไทยเช่นลาวกัมพูชาและเวียดนามโดยผลผลิตยางพาราที่จีนลงทุนเพาะปลูกในตอนเหนือของลาวได้เริ่มออกสู่ตลาดและส่งออกไปยังจีนแล้ว

ในปี 2013 จีนมีปริมาณการบริโภคยางธรรมชาติประมาณ 8.3 ล้านตันเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.7 ในจำนวนนี้เป็นยางธรรมชาติประมาณ 4.2 ล้านตันเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.7 ยางสังเคราะห์ 4.1 ล้านตันเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.49 ในปี 2014 คิดว่ามีความต้องการเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 คือประมาณ 9 ล้านตันแบ่งเป็นยางธรรมชาติประมาณ 4.8 ล้านตันและยางสังเคราะห์ 4.3 ล้านตันคาดว่าในปี 2563 จีนจะมีความต้องการใช้ยางพาราเป็นสัดส่วนสูงถึง 1 ใน 3 ของผลผลิตยางธรรมชาติของโลกเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันซึ่งมีสัดส่วน 1 ใน 4 ของผลผลิตยางธรรมชาติของโลกจีนมี

แนวโน้มความต้องการบริโภคยางธรรมชาติมากขึ้นเนื่องจากอุตสาหกรรมผลิตยางรถยนต์มีการพัฒนาและเติบโตอย่างมากดังนั้นจึงมีการคาดการณ์ว่ายางพาราไทยยังคงเป็นสินค้าที่มีศักยภาพในตลาดจีนต่อไป

อุตสาหกรรมยางรถยนต์ในจีน

ปัจจุบันจีนมีโรงงานผลิตยางรถยนต์ประมาณ 300 รายร้อยละ 70 เป็นโรงงานขนาดเล็กที่ผลิตยางรถยนต์ได้เฉลี่ยปีละ 400,000 เส้น โดยมีโรงงานขนาดใหญ่เพียง 45 รายที่สามารถผลิตยางรถยนต์ได้เกินกว่าปีละ 1 ล้านเส้นและมีโรงงานที่ผลิตยางรถยนต์ได้เกินกว่าปีละ 3 ล้านเส้นเพียง 3 รายในปี 2556 ช่วงครึ่งปีแรกปริมาณการผลิตยางรถยนต์ของจีนรวม 5.3 ร้อยล้านตันเพิ่มขึ้น 6.4% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาทั้งนี้ อุตสาหกรรมยางรถยนต์ในจีนเป็นอุตสาหกรรมที่มีการกระจุกตัวสูง (Concentration) โดยผู้ผลิตรายใหญ่ 10 รายแรกมีผลผลิตรวมกันถึงร้อยละ 77 ของผลผลิตยางรถยนต์ร้อยละ 70 ที่ผลิตในจีนผลิตโดยบริษัทต่างชาติ

สำหรับมณฑลกว่างต้งอุตสาหกรรมยางรถยนต์เติบโตขึ้นเนื่องจากจีนมียอดขายรถยนต์เพิ่มขึ้นด้วยเหตุนี้จึงเป็นการกระตุ้นการนำเข้ายางธรรมชาติเพื่อจะนำมาใช้ในอุตสาหกรรมยางรถยนต์เป็นหลักรวมไปถึงราคายางธรรมชาติลดลงทำให้ผู้ผลิตยางรถยนต์มีกำไรเพิ่มขึ้นจึงมีการผลิตมากขึ้นเช่นกันพร้อมทั้งกระตุ้นให้เกิดความต้องการนำเข้ามากขึ้นตามไปด้วย

ตามที่กล่าวไว้ข้างต้นว่าจีนเป็นผู้ผลิตยางรถยนต์มากที่สุดและมียางรถยนต์ยี่ห้อจีนนับร้อยๆแบรนด์ผลิตโดยคนจีนเทคโนโลยีจีนมีให้เลือกหลากหลายขนาดตั้งแต่ยางรถยนต์ธรรมดาไปจนถึงใหญ่ยักษ์สำหรับรถจักรกลซูปเปอร์แทรค นอกจากนี้ยังมีการจัดงานแสดงสินค้านานาชาติระดับโลกคือ“งานมหกรรมยางรถยนต์และชิ้นส่วนรถยนต์นานาชาติ” ณ เมืองกว่างเหรา มณฑลซานตง ซึ่งมีเมืองชิงเต๋อเป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจของมณฑลซานตง

ระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน 2557 จีนมีการส่งออกยางรถยนต์ไปยังหลายประเทศได้แก่สหรัฐฯ อังกฤษ เม็กซิโก สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ออสเตรเลีย ตามลำดับ จีนส่งออกยางพาราทั้งหมด 2.66 ล้านตันเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.2 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปีที่ผ่านมาคิดเป็นมูลค่า 8 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.34 จากช่วงเวลาเดียวกันในปีที่ผ่านมาโดยส่งออกไปสหรัฐฯ เป็นอันดับ 1 มีปริมาณ 6.33 แสนตันเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.63 คิดเป็นมูลค่า 1.92 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.35 ดังตาราง

ตารางที่ 13 จีนส่งออกยางรถยนต์(HS 4011)ไปต่างประเทศ 5 อันดับแรก

ประเทศ	ปริมาณ(ตัน)				มูลค่าล้านเหรียญสหรัฐ(			
	2013	ม-ค.ม.ย 2013	ม-ค.ม.ย 2014	13/14 %	2013	ม-ค.ม.ย 2013	ม-ค.ม.ย 2014	13/14 %
	สหรัฐอเมริกา	1,154,252	533,646	633,044	18.63	3,781.50	1,809.21	1,924.09
อังกฤษ	196,545	86,031	105,875	23.07	667.50	301.51	334.59	10.97
เม็กซิโก	156,487	73,223	100,405	37.12	597.43	244.05	296.65	21.56
สหรัฐอเมริกา เอมิเรตส์	187,052	87,955	105,978	20.49	590.02	265.04	281.00	6.02
ออสเตรเลีย	161,885	81,385	81,478	0.12	546.47	306.40	268.59	- 12.34
รวม	4,993,586	2,296,837	2,668,921	16.2	16,154.56	7,667.43	8,000.29	4.34

ที่มา : กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (<http://www.ditp.go.th/>)

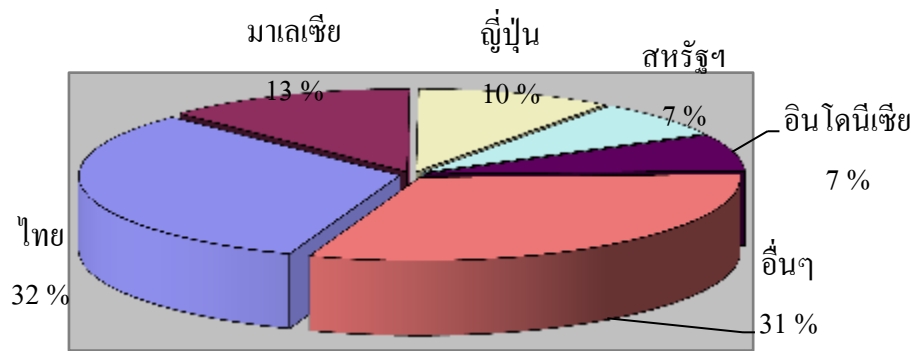
การส่งออกยางพาราของจีนเนื่องจากจีนผลิตยางพาราได้น้อยมากยางพาราส่วนใหญ่จึงเป็นการผลิตเพื่อบริโภคในประเทศเท่านั้นจีนมีการนำเข้ายางธรรมชาติเพื่อผลิตเป็นยางรถยนต์เพื่อการส่งออกไปยังตลาดโลก

สถานการณ์จีนนำเข้ายางพาราปี 2557

จีนยังคงต้องพึ่งพาการนำเข้ายางพาราในปริมาณมากเนื่องจากการผลิตในประเทศไม่เพียงพอซึ่งคู่ค้าที่สำคัญที่สุดของจีน โดยเฉพาะยางแผ่นรมควันและน้ำยางข้นคือไทยจีนนำเข้ายางของไทยส่วนใหญ่จะไปขึ้นทำเรือเซียงไฮ้และชิงเต่าซึ่งเมืองชิงเต่าถือเป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจของมณฑลซานตงมีการนำเข้ายางพารา มากที่สุดในจีนเนื่องจากเป็นเขตทำเรือสินค้าทัณฑ์บนยางพารา

ระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน 2557 จีนนำเข้ายางพาราจากทั่วโลก 3.06 ล้านตันเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.09 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปีที่แล้วคิดเป็นมูลค่า 9.17 พันล้านเหรียญสหรัฐลดลงจากปีที่แล้วร้อยละ 9.83 โดยนำเข้าจากไทย 1.31 ล้านตันเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.79 คิดเป็นมูลค่า 2.90 พันล้านเหรียญสหรัฐลดลงร้อยละ 14.58

ภาพรวมส่วนแบ่งตลาดจีนนำเข้ายางพารา

กฎระเบียบการนำเข้ายางพารา

กฎระเบียบภาษีนำเข้าปี 2556 ซึ่งประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค 2556 ภาษีนำเข้ายางธรรมชาติมีการปรับเปลี่ยนดังนี้

- น้ำยาง (HS Code 40011000) เก็บภาษีนำเข้าชั่วคราว 10% สูงสุดไม่เกิน 720 หยวน/ตัน
- ยางแผ่นรมควัน (HS Code 40012100) เก็บภาษีนำเข้า 20% สูงสุดไม่เกิน 1,200 หยวน/ตัน
- ยางพาราTSNR (HS Code 40012200) เก็บภาษีนำเข้าชั่วคราว 20% สูงสุดไม่เกิน 1,200 หยวน/ตัน

ภายใต้ข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีนจีนจัดให้ยางธรรมชาติเป็นสินค้าที่มีความอ่อนไหวและให้คงอัตราภาษีนำเข้าดังกล่าวไว้จนถึงปี 2558 ดังนั้นการส่งออกยางพาราของไทยไปจีนจึงไม่ได้รับสิทธิประโยชน์จากข้อตกลงอาเซียน-จีน (สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศณเมืองกวางโจว:สิงหาคม 2557)

บทที่ 4

แนวทางการปรับตัวของไทย

4.1 ด้านภาคอุตสาหกรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. โอกาสในการแข่งขันด้านอุตสาหกรรมยางของไทย

ประเทศไทยมีความได้เปรียบด้านอุตสาหกรรมยางเนื่องจากเป็นประเทศผู้ผลิตยางมากที่สุดของโลกจึงสามารถพัฒนาเป็นศูนย์กลางผลิตและส่งออกยางแปรรูปเบื้องต้นที่มีชนิดหลากหลายและมีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดได้ในส่วนของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางสามารถพัฒนาการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยางชนิดต่างๆแต่การผลิตประสบกับการแข่งขันกับต่างประเทศอย่างสูงประเทศคู่แข่งที่สำคัญของไทยในอุตสาหกรรมแปรรูปยางขั้นต้นและผลิตภัณฑ์ยางคือมาเลเซียอินโดนีเซียได้หวันเกาหลีใต้อินเดียศรีลังกาเวียดนามและจีนประเทศมาเลเซียลดการผลิตยางและการแปรรูปขั้นต้นแต่มีการพัฒนาในอุตสาหกรรมการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยางโดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ยางที่ผลิตจากน้ำยางขั้นประเทศอินโดนีเซียมีศักยภาพในการขยายการผลิตยางแปรรูปขั้นต้นเพราะมีค่าจ้างแรงงานที่ต่ำเกาหลีใต้และได้หวันเป็นประเทศที่ต้องนำเข้ายางแปรรูปขั้นต้นแต่มีความสามารถด้านเทคโนโลยีสูงจึงสามารถผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยางเช่นถุงมือยางรองเท้าและพื้นรองเท้าสายพานท่อต่างๆส่วนอินเดียศรีลังกาเวียดนามและจีนมีความได้เปรียบทางด้านค่าจ้างแรงงานและสามารถผลิตสินค้าราคาถูกได้ดังนั้นประเทศไทยจึงจำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมยางของประเทศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ยางธรรมชาติในปัญหาต่างๆ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2544)

2. แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยพ.ศ.2555-2574

อุตสาหกรรมยางเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญของทั้งในด้านของการเป็นผลิตภัณฑ์และอุตสาหกรรมที่มีความเกี่ยวเนื่องกับอุตสาหกรรมที่สำคัญประเภทอื่นในฐานะที่ยางสามารถเป็นวัตถุดิบในการผลิตอุตสาหกรรมอื่นอีกทั้งยังเป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการส่งออกที่ค่อนข้างสูงสามารถทำรายได้ให้กับประเทศที่เป็นแหล่งเพาะปลูกและแหล่งผลิตที่สำคัญซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมยางเนื่องจากเป็นประเทศที่ผลิตและส่งออกยางธรรมชาติมากที่สุดประเทศหนึ่งของโลกสถานการณ์การนำเข้าและส่งออกผลิตภัณฑ์ยางของโลกซึ่งมีมูลค่าการส่งออกของอุตสาหกรรมยางสูงถึง 134.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปีพ.ศ. 2551 ซึ่งสูงกว่ามูลค่าการส่งออกในปี 2550 ประมาณ 18.1% และเมื่อพิจารณาการส่งออกแต่ละประเภทพบว่าผลิตภัณฑ์ยางมีมูลค่าส่งออกสูงถึง 80% ของมูลค่าการส่งออกอุตสาหกรรมยางทั้งหมดรองลงมาคือยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์โดยมีประเทศผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ยางหลักคือเยอรมันจีนและญี่ปุ่น ทิศทางของอุตสาหกรรมยางในอนาคตทวีปเอเชียยังคงมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำทางด้าน การ

ผลิตและการกำหนดราคาของยางและผลิตภัณฑ์จากยาง โดยที่อินโดนีเซียจะกลายมาเป็นผู้ส่งออกหลักยางในอนาคต

จากการขยายพื้นที่เพาะปลูกมากขณะประเทศจีนจะเป็นประเทศผู้ใช้จ่ายรายใหญ่ที่มีบทบาทสำคัญภายในระยะเวลา10-15ปีข้างหน้าจากการเติบโตอย่างต่อเนื่องของอุตสาหกรรมยานยนต์ภายในประเทศแนวโน้มปริมาณการใช้ยางสังเคราะห์อาจจะลดลงเนื่องจากปีโตรเลียมซึ่งเป็นสารตั้งต้นในการผลิตมีแนวโน้มราคาสูงขึ้นตามการแปรผันของราคาน้ำมันและจะถูกทดแทนด้วยยางธรรมชาติรวมถึงกระแสอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่เพิ่มขึ้นทำให้ผู้ผลิตเลือกใช้ยางธรรมชาติเป็นวัตถุดิบมากกว่ายางสังเคราะห์ภายใต้วิสัยทัศน์ “อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางของไทยเป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศสามารถทำรายได้ให้ประเทศได้อย่างยั่งยืน” อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางไทยต้องได้รับการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเชิงพาณิชย์อย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มคุณค่าและมีความหลากหลายให้กับผลิตภัณฑ์มีมาตรฐานรับรองผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลจนสามารถเป็นผู้นำในการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางของโลกตลอดจนเป็นศูนย์กลางตลาดการซื้อขายวัตถุดิบยางที่สามารถกำหนดปริมาณการผลิตและราคายางได้รวมทั้งมีอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางในประเทศมากขึ้นเป็นแหล่งผลิตและส่งออกยางและผลิตภัณฑ์ยางอันดับที่1ของโลกทั้งยางดิบและผลิตภัณฑ์ยาง โดยมีสินค้าหลัก2กลุ่มคือ

- ผลิตภัณฑ์ยางสำหรับยานพาหนะเช่นยางรถจักรยานยนต์รถบรรทุก โดยเฉพาะยางล้อดอกกรดยนต์ และผลิตภัณฑ์ยางที่ใช้ในยานพาหนะและพัฒนาให้มีศักยภาพในการผลิตยางเส้นลวด (Radial Tyre)

- ผลิตภัณฑ์ยางที่สำคัญเช่นถุงมือถุงยางอนามัยเส้นด้ายยางยืดหรือที่นอน โดยจะต้องสามารถก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำแทนประเทศมาเลเซียภายในปี2563นอกเหนือจากการส่งเสริมการReuse Recycle Re-manufacture ผลิตภัณฑ์ยางที่จะช่วยในการลดปริมาณมลภาวะที่เกิดจากยางเก่าแล้วควรต้องส่งเสริมการมีศูนย์ทดสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางที่ช่วยในการตรวจสอบมาตรฐานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางที่ใช้ในภูมิภาคอาเซียนและพัฒนาให้เป็นฐานการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ยางเทียบเคียงกับประเทศสิงคโปร์รวมถึงสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางบางประเภทโดยเป็นผู้กำหนดและควบคุมมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ยางบางกลุ่มเช่นThailand gloves standard สำหรับการผลิตอาหารเป็นต้น (ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม,2554)

ทิศทางการพัฒนาของอุตสาหกรรมยางโลก

- 1) ทวีปเอเชียยังคงมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำทางด้านการผลิตและการกำหนดราคาของยางและผลิตภัณฑ์จากยาง

- 2) ประเทศจีนจะเป็นประเทศผู้ใช้จ่ายรายใหญ่ที่มีบทบาทสำคัญภายในระยะเวลา10-15ปีข้างหน้าจากการเติบโตอย่างต่อเนื่องของอุตสาหกรรมยานยนต์ภายในประเทศ
- 3) กระแสอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่เพิ่มขึ้นทำให้ผู้ผลิตเลือกใช้ยางธรรมชาติเป็นวัตถุดิบมากกว่ายางสังเคราะห์
- 4) ปริมาณการใช้ยางสังเคราะห์อาจจะลดลงเนื่องจากปิโตรเลียมซึ่งเป็นสารตั้งต้นในการผลิตมีแนวโน้มราคาสูงขึ้นตามการแปรผันของราคาน้ำมันและแทนที่ด้วยยางธรรมชาติ
- 5) อินโดนีเซียจะกลายมาเป็นผู้ส่งออกหลักภายในอนาคตจากการขยายพื้นที่เพาะปลูกมาก

ทิศทางการพัฒนาของอุตสาหกรรมยางไทย

- 1) เป็นศูนย์กลางตลาดการซื้อขายวัตถุดิบยางที่สามารถกำหนดปริมาณการผลิตและราคาขายได้เอง
- 2) แหล่งผลิตและส่งออกยางและผลิตภัณฑ์ยางอันดับที่1ของโลกทั้งยางดิบและผลิตภัณฑ์ยาง โดยมีสินค้าหลัก2กลุ่มคือ
  - 2.1 ผลิตภัณฑ์ยางสำหรับยานพาหนะเช่นยางรถจักรยานยนต์รถบรรทุกโดยเฉพาะยางล้อดอกรถยนต์และผลิตภัณฑ์ยางที่ใช้ในยานพาหนะและพัฒนาให้มีศักยภาพในการผลิตยางเส้นลวด (Radial Tyre)
  - 2.2 ผลิตภัณฑ์ยางที่สำคัญเช่นถุงมือถุงยางอนามัยเส้นด้ายยางยืดหรือที่นอนโดยจะสามารถก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำแทนประเทศมาเลเซียภายในปี2563
- 3) มีการReuse Recycle Re-manufacture ผลิตภัณฑ์ยางที่ช่วยในการลดปริมาณมลภาวะที่เกิดจากยางเก่า
- 4) มีศูนย์ทดสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางที่ช่วยในการตรวจสอบมาตรฐานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางที่ใช้ในภูมิภาคอาเซียนและแย่งฐานการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ยางจากประเทศสิงคโปร์มาสู่ประเทศไทย
- 5) สร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางบางประเภทโดยเป็นผู้กำหนดและควบคุมมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ยางบางกลุ่มเช่นThailand gloves standard สำหรับการผลิตอาหารเป็นต้น
- 6) มีอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางในประเทศมากขึ้นและมีตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์ของยางของไทย

จากการกำหนดทิศทางแนวโน้มเป้าหมายของอุตสาหกรรมยางของประเทศไทยดังที่ได้กล่าวไปแล้วนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความชัดเจนรวมไปถึงแนวทางการพัฒนาต่ออุตสาหกรรมยางให้มีความก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาชาติและมีความยั่งยืนต่อไปในอนาคตโดยแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมยางของประเทศไทยนั้น ได้กำหนดไว้ทั้งหมด 3 แนวทางหลักที่สำคัญได้แก่ (1) สร้างเสถียรภาพราคายาง (2) พัฒนากลไกในการสนับสนุนอุตสาหกรรมปลายน้ำและ (3) ประชาสัมพันธ์การบริโภคสินค้าผลิตภัณฑ์ยางและมาตรฐานสินค้าไทย

โดยมีรายละเอียดของการพัฒนาแต่ละแนวทาง

1) สร้างเสถียรภาพราคายาง

การบริหารจัดการสร้างความมั่นคงของราคายางเพื่อลดความเสี่ยงจากความผันผวนราคายางซึ่งใช้เป็นวัตถุดิบโดยการจัดทำข้อตกลงการซื้อขายยางล่วงหน้าการจัดทำสัญญาซื้อขายยางแปรรูปขั้นต้นล่วงหน้าเป็นรายเดือน

2) พัฒนากลไกในการสนับสนุนอุตสาหกรรมปลายน้ำ

2.1 ยกระดับโครงสร้างสนับสนุนโดยการจัดตั้งหน่วยงานกลางที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการยางและผลิตภัณฑ์อย่างครบวงจรพัฒนาโครงสร้างสนับสนุนตรวจสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางด้านการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมยางปลายน้ำ

2.2 พัฒนาบุคลากรและเครือข่ายพัฒนาเครือข่ายผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยางระดับกลาง/เล็กพัฒนาและบริหารจัดการบุคลากรและองค์ความรู้ทางด้านยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำอย่างมีระบบและสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบการให้แก่ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก

3) ประชาสัมพันธ์การบริโภคสินค้าผลิตภัณฑ์ยางและมาตรฐานสินค้าไทย

3.1 ส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ยางโดยเริ่มจากการสร้างค่านิยมและความตระหนักในการใช้ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากยางธรรมชาติในวัสดุอุปกรณ์ต่างๆและปรับปรุงกฎระเบียบข้อจำกัดด้านระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่ออุตสาหกรรม

3.2 ยกระดับมาตรฐานสินค้าโดยการพัฒนามาตรฐานและสร้างการยอมรับในการใช้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ไทยให้เป็นมาตรฐานสากลและส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การใช้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม,2554)

3. นโยบายยางพาราไทย

ยุทธศาสตร์ยางพาราไทยที่ภาครัฐได้กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหายางพาราให้มีประสิทธิภาพนั้นแบ่งออกเป็น9ประการดังต่อไปนี้

- 1) ปฏิรูประบบและการจัดการสถาบันยางพาราใหม่ทั้งหมด
- 2) ยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรชาวสวนยางและทำให้เกษตรกรชาวสวนยางได้ประโยชน์จากสวนยางอย่างเต็มที่ทั้งมิติทางเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม
- 3) ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานสากลอย่างหลากหลายจากทุกระดับสังคม
- 4) ปฏิรูประบบวิจัยและพัฒนายาง
- 5) ปฏิรูประบบตลาดยางทุกด้าน
- 6) สร้างฐานข้อมูลยางพาราให้ครบถ้วนถูกต้องและเชื่อถือได้
- 7) สร้างเมืองยางเพื่อให้เป็นศูนย์กลางของผลิตภัณฑ์ยางพารา
- 8) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรชาวสวนยางและวิสาหกิจชุมชนมีส่วนร่วมในทุกด้าน
- 9) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาครัฐกิจมีส่วนร่วมในทุกด้าน

และตามที่ประเทศไทยมาเลเซียและอินโดนีเซียได้ตกลงความร่วมมือในการพัฒนาธุรกิจยางใน3ประเทศนั้นก็มีเป้าหมายเพื่อยกระดับราคายางให้สูงขึ้นทั้ง3ประเทศจึงได้จัดตั้งองค์การความร่วมมือด้านยางระหว่าง3ประเทศ (International Rubber Organization ITRO) เพื่อกำหนดมาตรการและดำเนินงานร่วมกันให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว

ในส่วนของภาคเอกชนด้านยางพาราได้รวมตัวกันจัดตั้งพันธมิตรทางการค้าของผู้ส่งออกยาง3ประเทศ (Tripartite Rubber Business Alliance TRBA) คือไทยมาเลเซียและอินโดนีเซีย ซึ่งประกอบด้วยสมาคมยางพารา

ไทยตลาดแลกเปลี่ยนยางมาเลเซียสหพันธ์สมาคมยางมาเลเซียและสมาคมยางอินโดนีเซียพันธมิตรดังกล่าวมีวัตถุประสงค์คือ

- 1) เพื่อสนับสนุนและร่วมมือกับภาครัฐในการพัฒนาธุรกิจยางใน3ประเทศ
- 2) เพื่อจัดตั้งองค์กรที่ไม่เป็นทางการเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นอย่างอิสระตรงไปตรงมาในการร่วมมือเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของ3ประเทศ
- 3) เพื่อกระตุ้นสมาชิกในการดำเนินงานร่วมกันในการพัฒนาตลาดยางและการส่งออกยางเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ผลิตยางในภาพรวม
- 4) เพื่อให้คำแนะนำและหารือเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการค้าที่สามารถใช้ได้อย่างยุติธรรมและได้มาตรฐานตามระบบการค้าอย่างทั่วไปที่ผู้ซื้อขายรับเพื่อประโยชน์ร่วมกันของสมาชิกรวมทั้งการร่วมหารือในการแก้ปัญหาซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการทำธุรกิจยาง

4.2 ด้านการผลิตและการตลาด

1. แนวทางปรับโครงสร้างด้านการตลาด

โครงการพัฒนาตลาดตามแผนปรับโครงสร้างระบบตลาดยางพารา

1) พัฒนาลาดกลางขางพาราของกรมวิชาการเกษตรและตลาดของสถาบันเกษตรกรให้มีบทบาทสำคัญในห่วงโซ่อุปทานขางพาราโดยพัฒนาการเชื่อมโยงทั้งระบบการจัดการสินค้าข้อมูลข่าวสารการตลาดและระบบการเงิน

2) พัฒนาคุณภาพขางเพื่อให้ได้คุณภาพและมาตรฐานตามความต้องการของตลาดด้วยการถ่ายทอดเทคโนโลยีผ่านระบบครูขาง

2. แนวทางหาตลาดส่งออกใหม่

โครงการจัดหาตลาดใหม่เพื่อส่งออกขางพารากระทรวงพาณิชย์ มอบหมายทูตพาณิชย์ที่ประจำอยู่ต่างประเทศต่างๆเป็นผู้หาตลาดขางพารา

3. แนวทางควบคุมพื้นที่ปลูกขาง

โครงการควบคุมปริมาณการผลิต - สนับสนุนการโค่นขางเก่าที่ให้ผลผลิตไม่คุ้มค่า

โดยเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าปีละ 1 แสนไร่ ดำเนินการ 7 ปี ทำให้ลดพื้นที่ปลูกขางชั่วคราว โดยเปลี่ยนเป็นขางพันธุ์ดีได้ 2.1 ล้านไร่ และลดพื้นที่ปลูกขางแบบถาวรได้ 7 แสนไร่-ลดผลผลิตขางได้ในปีแรกได้ประมาณ 1.01 แสนตันและเพิ่มขึ้นปีละ 1 แสนตัน จนถึงปีที่ 7 ลดได้ถึง 7.11 แสนตัน

4. แนวทางพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกร

1) โครงการลดต้นทุนการผลิต

ส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรชาวสวนขางสามารถใช้ทรัพยากรและปัจจัยการผลิตอย่างคุ้มค่าสามารถใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการสวนขางและเน้นในเรื่องของการลดต้นทุนการผลิตเป็นสำคัญเช่นการใช้ปุ๋ยตามค่าการวิเคราะห์ดินส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อผสมปุ๋ยใช้เองและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี

2) โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรชาวสวนขางรายย่อยผ่านกระบวนการครูขาง (โดยการอบรมเกษตรกรแกนนำเพื่อเป็นครูสำหรับช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สงเคราะห์สวนขางในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรรายอื่น) เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการสวนขางการ

เก็บเกี่ยวผลผลิตการพัฒนาการผลิตรวมถึงการแปรรูปเบื้องต้นเพื่อเพิ่มมูลค่ายาง

4) โครงการผลิตเพื่อเสริมรายได้ในสวนยางตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ส่งเสริมให้เกษตรกรผู้รับการสงเคราะห์ปลูกแทนระหว่างปี2558-2564ร้อยละ40ของพื้นที่ให้การสงเคราะห์หรือปีละ1.6แสนไร่ (พื้นที่ให้การสงเคราะห์ปีละ4แสนไร่) ได้ใช้ประโยชน์พื้นที่ว่างระหว่างแถวยางสำหรับปลูกพืชคลุมดิน/พืชแซมยาง

ถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกพืชคลุมดิน/พืชแซมยาง (ที่มา :สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร,2557)

4.3แนวทางการปรับตัวของเกษตรกรยางพาราต่อสถานการณ์ส่งออก

ข้อมูลการสัมภาษณ์เกษตรกรชาวสวนยาง

จากการสัมภาษณ์พบว่าขนาดพื้นที่ถือครองสวนยางพารามีผลกระทบต่อเกษตรกรเกษตรกรที่มีพื้นที่สวนยางขนาดต่ำกว่า10-15ไร่ ได้รับผลกระทบมากกว่าเกษตรกรที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ เนื่องจากเกษตรกรกลุ่มนี้มีขนาดพื้นที่สวนขนาดเล็กผลผลิตที่ได้มีปริมาณน้อยและราคายางพาราคต่ำจึงทำให้รายได้ไม่เพียงพอเพราะส่วนใหญ่รายได้หลักมาจากสวนยางเท่านั้น จากเดิมเจ้าของสวนยางมีการจ้างแรงงานรับจ้างกรีดยางโดยการจ้างกรีดยางส่วนใหญ่จ้างแบบกรีดยางแบ่งผลผลิตกำหนดค่าจ้างในสัดส่วน60:40หรือ50:50ตามตกลงดังนั้นถ้าราคายางต่ำและผลผลิตน้อยจึงทำให้ได้รับผลกระทบทั้งเจ้าของสวนและแรงงาน

ส่วนเกษตรกรที่มีสวนยางพาราขนาดพื้นที่มากกว่า50ไร่ขึ้นไปสวนยางขนาดใหญ่เหล่านี้ส่วนมากจะเป็นรูปแบบสวนของตระกูลลักษณะแบบกงสีหรือสวนยางของบริษัทมักจะไม่ได้รับผลกระทบมากนักเนื่องจากผลผลิตมีปริมาณมากผลกระทบจากราคาจึงได้รับน้อยกว่าเกษตรกรที่มีพื้นที่สวนยางขนาดต่ำกว่า10-15ไร่

โดยจากการศึกษาพบว่าเกษตรกรชาวสวนยางพาราได้ปรับตัวต่อสถานการณ์ยางพาราคต่ำดังนี้

1.) แนวการปรับตัวของเกษตรกรโดยบางส่วนจะลดการจ้างแรงงานและเปลี่ยนเป็นใช้แรงงานคนในครอบครัวแทน เช่น จากเดิมจ้างแรงงานกรีดยาง 10 ไร่ เจ้าของสวนกรีดยาง 5 ไร่ เปลี่ยนเป็นใช้คนในครอบครัวทดแทนแต่มีเกษตรกรไม่น้อยที่ไม่ได้ปรับตัวทางด้านนี้

2.) เกษตรกรนิยมขายน้ำยางสดมากกว่ายางแผ่นดิบ เนื่องจากราคาไม่ต่างกันมากและการทำงานยางแผ่นดิบใช้เวลานานและหลายขั้นตอนในการแปรรูปเป็นแผ่นยางดิบอีกทั้งยังลดการใช้แรงงานในการทำอีกด้วย เกษตรกรส่วนใหญ่จึงนิยมขายน้ำยางสด

3.) การเพิ่มรายได้ภาคเกษตรเกษตรกรส่วนใหญ่มีแนวการปรับตัวหลังการกรีดยาง เช่น การปลูกพืชผักร่วมกับยางพาราเพื่อเป็นการเพิ่มได้ เช่น การปลูกผักพื้นบ้าน อย่างผักเหมียง กล้วยหิน กล้วยหอม เป็นต้น แต่บางรายไม่สามารถปลูกพืชร่วมได้เนื่องจากต้นยางพารามีอายุมากทำให้ดินไม่เหมาะแก่การปลูกพืชชนิดอื่นๆได้

และการเลี้ยงสัตว์อย่างเช่นเลี้ยงหมู, ไก่พื้นบ้าน, ไก่ไข่, ปลาถูก เป็นต้นในการสร้างรายได้เหล่านี้ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นรวมทั้งไว้บริโภคในครัวเรือนรายได้เฉลี่ย 2,000 -4,000 บาทต่อเดือน

4.) ประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ อย่างเช่น รับจ้างงานฟาร์มหมู รับจ้างก่อสร้าง ขายของตลาดนัด รับจ้างกรีดยาง รับจ้างทั่วไป เป็นต้น รายได้เฉลี่ย 4,000-6,000 บาทต่อเดือน

5.) ลดรายจ่ายในครอบครัวเกษตรกรส่วนใหญ่มีการปรับตัวอย่างมากในเรื่องลดรายจ่าย เช่น การลดรายจ่ายด้านบริโภคและอุปโภคที่ไม่จำเป็นลง

นอกจากนั้นในส่วนที่ได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐรัฐบาลให้เงินชดเชยช่วยเหลือให้แก่เกษตรกรในอัตราไร่ละ 1,500 บาทครอบครัวละไม่เกิน 15 ไร่ โดยให้เจ้าของสวนยางพาราหรือผู้เช่ากับคนกรีดยางไปแบ่งกันในอัตรา 900: 600 บาท และอีกทั้งภาครัฐสนับสนุนช่วยเหลือผ่านทางสถาบันเกษตรกรในพื้นที่ เช่น สมาคมชาวสวนยาง สหกรณ์กองทุนสวนยาง สหกรณ์การเกษตร เป็นต้น มีการอบรมจัดแนะแนวการปรับตัวให้แก่เกษตรกรยางพารา

ภาครัฐพยายามสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการนำยางธรรมชาติไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ในขณะที่เกษตรกรส่วนใหญ่จะขายน้ำยางสดและยางแผ่นดิบจากความผันผวนจากสถานการณ์ต่างๆในแต่ละปีซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การส่งออกรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพยายามหาแนวทางโดยการเพิ่มปริมาณความ

ต้องการใช้ในประเทศด้วยการนำยางธรรมชาติมาแปรรูปทำผลิตภัณฑ์จากยางพาราเช่นหมอนที่นอนแผ่นปูพื้น ถู่มือเป็นต้นเป็นแนวทางที่เพิ่มรายได้ยั่งยืนที่สุด

นายณัฐพงษ์ บริพันธ์ ประธานสหกรณ์กองทุนสวนยางหนองครก ให้สัมภาษณ์ ได้ดำเนินงานเรื่อง โรงงานทำหมอนสหกรณ์กองทุนสวนยางหนองครก จำกัด ตำบลหนองปรือ อำเภอรัญญา จังหวัดตรัง เพื่อเพิ่มมูลค่าจากน้ำยางสดเป็นผลิตภัณฑ์หมอนที่นอนยางพาราโดยให้ชาวบ้านในพื้นที่มีส่วนร่วมในการทำทุก กระบวนการ ในด้านการดำเนินงานภาครัฐอนุมัติงบประมาณ จังหวัดตรังจึงได้งบประมาณพัฒนาจังหวัดเข้า ช่วยเหลือซึ่งทางราชการก็จะดูแลผ่านทางสหกรณ์ โดยการให้สหกรณ์กู้เงินราคาพิเศษผ่านธกส. และช่วยในทุก ระบบทั้งด้านการจัดหาเครื่องจักรการทำโรงงานสร้างอาคาร โกดังเก็บยางอีกทั้งร่วมมือกับกลุ่มวิจัยของ มหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยวิธีการเสริมสร้างปัจจัยในการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากยางพาราให้กับ สหกรณ์เพื่อยกระดับราคาและมาตรฐานGMP เพื่อรองรับผลผลิตผลิตภัณฑ์ในการจัดส่งให้กับบริษัทหรือ หน่วยงานที่สั่งซื้อโดยตรงและส่งออกต่างประเทศ ซึ่งหมอนยางพารามีอายุการใช้งานประมาณ2 ปีหมอนที่ ผลิตแต่ละใบจะมีน้ำหนักไม่เท่ากันน้ำยางที่ใช้ในการผลิตจะเป็นน้ำยางชั้น60% และตั้งเป้าหมายตลาดในการ ส่งออกไว้ในขณะนี้ก็มีทั้งในประเทศและนอกประเทศโดยทำตลาดกับประเทศจีน บราซิล และออสเตรเลีย เป็น ต้น

บทที่ ๖

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาถึงสถานการณ์การส่งออกยางพาราไทยไปประเทศจีนรวมทั้งการศึกษาแนวการปรับตัวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการปรับตัวของเกษตรกรชาวสวนยาง สามารถสรุปได้ดังนี้

สถานการณ์ยางพาราไทย

จากการศึกษาสถานการณ์ยางพาราไทย ในด้านการผลิต ไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกยางพารารายใหญ่ที่สุดในโลกและมีประสิทธิภาพเป็นที่ต้องการของตลาด ประเภทของยางพาราที่ไทยส่งออกส่วนใหญ่เป็นยางแผ่นรมควันรองลงมาคือยางแท่งและน้ำยางข้นตามลำดับ โดยมีจีนเป็นตลาดส่งออกยางพาราที่สำคัญยางแผ่นของไทยได้มาตรฐานระดับโลกเพราะมีความยืดหยุ่นสูงและมีคุณภาพตรงความต้องการของจีนในการนำยางแผ่นเพื่อผลิตยางล้อตามเทคโนโลยีการผลิตของจีนน้ำยางไทยมีคุณภาพดีทัดเทียมกับคู่แข่งอื่นๆแต่มีราคาถูกกว่ายางพาราที่ประเทศไทยส่งออกแบ่งตามประเภทได้ดังนี้

- 1) ยางแผ่นรมควันมีสัดส่วนการส่งออกมากที่สุดรองลงมาคือ
- 2) ยางแท่งลำดับถัดไปคือ
- 3) น้ำยางข้นสุดท้ายคือ
- 4) อื่นๆ

ด้านราคามีการพุงราคาจากภาครัฐทำให้อุตสาหกรรมยางขึ้นต้นอ่อนแอกการใช้ยางพาราในประเทศไทยของไทยมีประมาณร้อยละ 12 ของผลผลิตยางพาราทั้งหมดอุตสาหกรรมที่มีการใช้ยางพารามากที่สุดคืออุตสาหกรรมยางล้อแต่เนื่องจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจทั่วโลกในปี 2551 ทำให้มีการใช้ยางพาราในอุตสาหกรรมยางล้อลดลงนอกจากนั้นการส่งออกยางพาราในช่วงปี 2547 - 2551 มีแนวโน้มลดลงเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยทั่วโลกจึงทำให้ความต้องการใช้ยางพาราในตลาดโลกมีแนวโน้มลดลงในด้านของราคาการลดลงของราคายางพาราในปัจจุบันมาจากสาเหตุสำคัญทางด้านปัจจัยภายนอกอย่างไรก็ตามพบว่ามีความผันผวนจากสถานการณ์ต่างๆในแต่ละปีซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การส่งออก

สถานการณ์ยางพาราจีน

ประเทศจีนเป็นประเทศที่ใช้ยางเป็นอันดับหนึ่งของโลกและมีการผลิตในประเทศไม่พอต่อการบริโภค ต้องพึ่งพาการนำเข้าด้านผลผลิตยางพาราของจีนมีต้นทุนการผลิตสูงพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการปลูกยางของจีนมีน้อยทำให้ผลผลิตยางธรรมชาติมีจำนวนน้อยและจำกัดปริมาณยางพาราไม่เพียงพอสำหรับใช้ในประเศจึงต้องอาศัยการนำเข้าในปี2013 จีนมีปริมาณการผลิตยางพาราธรรมชาติประมาณ8.56 แสนตันในขณะที่เดียวกันพื้นที่ปลูกยางพาราในประเทศจีนเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากอุตสาหกรรมรถยนต์เติบโตอย่างรวดเร็วโดยแหล่งผลิตของจีนคือมณฑลไห่หนานและหูหนานนอกจากนี้จีนกำลังเร่งลงทุนเพาะปลูกยางพาราในประเทศเพื่อนบ้านของประเทศไทยเช่นลาวกัมพูชาและเวียดนามโดยผลผลิตยางพาราที่จีนลงทุนเพาะปลูกในตอนเหนือของลาวได้เริ่มออกสู่ตลาดและส่งออกไปยังจีน

ด้านการบริโภค จีนเป็นประเทศที่ผลิตยางรถมากที่สุดในโลกคิดเป็น 30% ของการบริโภคยางทั่วโลก การใช้ยางธรรมชาติเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์ยางทั้งหมดของจีนนั้นแบ่งได้เป็น 2 ตลาดหลักคือตลาดเพื่อใช้ในการทำท่อยางและตลาดเพื่อใช้ในการทำยางล้อ โดยสามารถแบ่งได้เป็นยางล้อจำนวนร้อยละ 60 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 40 เป็นยางอื่นๆ ดังนั้นจีนยังคงต้องพึ่งพาการนำเข้ายางพาราในปริมาณมากเนื่องจากการผลิตในประเทศไม่เพียงพอซึ่งคู่ค้าที่สำคัญที่สุดของจีน โดยเฉพาะยางแผ่นรมควันและน้ำยางข้นคือ ไทยทั้งนี้เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยทั่วโลกปัจจัยภายนอกเหล่านี้อาจเกิดผลกระทบต่อกรนำเข้ายางพาราจากไทย มีแนวโน้มที่ลดลงตามสถานการณ์

แนวทางการปรับตัวของไทย

ในด้านการปรับตัวพบว่าหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางในการพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมให้มีความก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาชาติโดยแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมยางของไทยได้กำหนดไว้ทั้งหมด 3 แนวทางหลักที่สำคัญ (1) สร้างเสถียรภาพราคายาง (2) พัฒนากลไกในการสนับสนุนอุตสาหกรรมปลายน้ำและ (3) ประชาสัมพันธ์การบริโภคสินค้าผลิตภัณฑ์ยางและมาตรฐานสินค้าไทยพยายามสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่วงศ์ประชาชาติด้วยการแปรรูป ในส่วนด้านการผลิตและการตลาด มีแนวทางปรับโครงสร้างระบบตลาดยางพาราโดยการหาตลาดส่งออกใหม่ ควบคุมพื้นที่การปลูกยาง และพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกร

ด้านเกษตรกรชาวสวนยาง เกษตรกรที่มีพื้นที่สวนขนาดต่ำกว่า10ไร่ต้องปรับตัวมากกว่าเกษตรกรที่มีพื้นที่สวนขนาดใหญ่กว่าโดยแนวการปรับตัวของเกษตรกรคือการทำอาชีพเสริมเช่นการรับจ้างการเลี้ยงสัตว์การปลูกพืชและอีกทั้งยังรับการช่วยเหลือจากภาครัฐ เช่น นโยบายช่วยเหลือทุนด้านปัจจัยการผลิตไร่ละ1500บาท และการสนับสนุนให้ทำโรงงานหมอนยางพารา สหกรณ์กองทุนสวนยางหนองครก จังหวัดตรัง

เอกสารอ้างอิง

หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์

สิทธิพรประวัตรุ่งเรือง. (2558). “สถานการณ์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งออกยางพาราไทยไปยังตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีน.” วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ 1,1 (กุมภาพันธ์-พฤษภาคม): 91-99.

บัญชาสมบูรณ์สุขและคนอื่นๆ. (2556). “แนวทางแก้ไขปัญหาราคายางพาราคต่ำ.” คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

นฤมลนิราทร. (2555). “การปรับตัวของเกษตรกรจากผลกระทบของการค้าเสรี : ความท้าทายต่อแนวคิดการพึ่งตนเอง.” Journal of HR Intelligence 7,1 (มกราคม-มิถุนายน): 21-28.

วัลย์พรบรรกุลวัฒน์. (2554). “ความสามารถในการแข่งขันและศักยภาพเชิงลึกของอุตสาหกรรมยางธรรมชาติในประเทศไทย.” วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ณัฐกฤชอัสนี. (2553). “การวิเคราะห์การส่งออกยางพาราของประเทศไทยสู่ตลาดประเทศจีน.” วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.(2558), เข้าถึงได้จาก <http://www.rubberthai.com/book/file/72.pdf>

สถาบันวิจัยยางกรมวิชาการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2558). สถิติยางไทย, เข้าถึงได้จาก <http://www.rubberthai.com>

สมาคมยางพาราไทย. (2558). จีนตลาดยางธรรมชาติที่มีศักยภาพ, เข้าถึงได้จาก <http://www.thainr.com/th>

สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย. (2558), เข้าถึงได้จาก <http://www.thaichamber.org>

กระทรวงพาณิชย์. สถิติมูลค่าการส่งออกปริมาณส่งออกและตลาดส่งออกยางพาราของไทย, เข้าถึงได้จาก <http://www.moc.go.th>

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศกระทรวงการต่างประเทศ. (2558). สถานการณ์เศรษฐกิจการค้าการลงทุนAsia ตลาดยางพาราจีน, เข้าถึงได้จาก<http://www.mfa.go.th>

สถาบันวิจัยยางSource: Rubber Research Institute Department of Agriculture .(2559), เข้าถึงได้จาก <http://www.thainr.com/uploadfile/20140603104512.pdf>

สถิติการส่งออกยางพาราไปประเทศจีน. (2559), เข้าถึงได้จาก <http://rubber.oie.go.th/>

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ.(2558), เข้าถึงได้จาก <http://www.ditp.go.th>

คลังข้อมูลสารสนเทศระดับภูมิภาค(ภาคใต้), เข้าถึงได้จาก <http://www.arda.or.th/kasetinfo/south/para/used/01-03.php>

อุตสาหกรรมถุงมือยาง.(2559), เข้าถึงได้จาก <http://www.arda.or.th/kasetinfo/south/para/used/01-02.php>